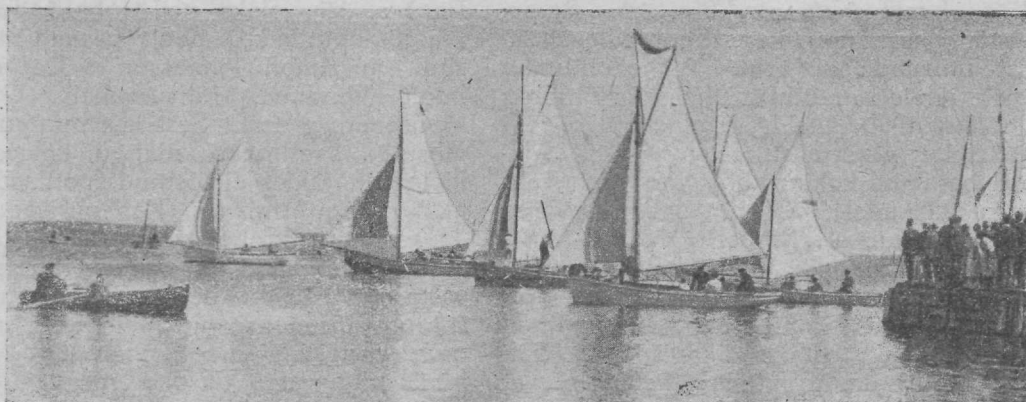
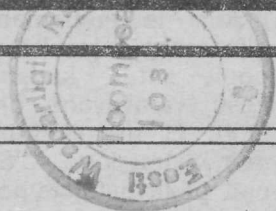

EESTI SPORDILEHT

Haapsalu rahva purjepaatide võistlustelt.
Keskmiste luupide startimine

E. Virnhofi foto.

№ 27-28

LAUPÄEVAL

22. JUULIL 1922.

TOIMETAJA:
HARALD TAMMER.

VÄLJAANDJA:
EESTI SPORDI LIIT.

Hind 30 marka.

Jalgpallimäng ja gentlemannieikkus*)

Eino Soinio.

Päälkirjana tarvitatud sõnad käsivad vast ehk liiga laia ja hellaiseloomuga küsimust. Minu ülesandeks on siin ainult lühidama harutuse alla võtta, õigemini öeldud vastu tulla meister-maadleja Arth. Kukki soovile, eestlaste jalgpallimängijate (Tallinna „Sport“ ja „Kalevi“) hiljutisi võõruskäike Helsingisse puudutades. Ei taha käsitada nende puhtsportlisi saavutusi samuti kui ka nende poolt ilmutatud suurt edenemist mängus eneses — selle eest hoolitsevad teised — vaid tahan tähendada teatud vääratuste teiselt poolt aga väärtuste pääle nende siinkäimise juhtumisel Helsingi jalgpallihuvilistele. Ütlen kohe, et jalgpallimeeskond, olgu see missugune tahes, esinedes võõra maa pinnal, peab suurt tähelepanu pöörama oma esinemisviisi pääle mängu-platsil arvustava publiku ees. Arvan, et mängija mängu kestel eneseülevallitsemist unustada ei tohi. Vahekohtuniku algvile järele muutub ta üheksakümneks minutiks, õieti ütelda, kohustatuks tööorjaks, kes peab alistuma (ehk küll sagedasti hambaid kokku pigistades) vahekohtuniku käskudele. On arusaadav see tingimatu tõsiasi, et eksitusele järgneb karistus. Vahekohtunik on jalgpallivõistluse Mefisto ja tema otsuseid tuleb täita, olgu need siis kas valjumadki kui pääingli Miikaeli monumentaalsed karistused. Mängija ei tohi kunagi minna nii kaugele, et ta vahekohtuniku vastu niisugusel viisil demonstreerima hakkab, mis osutab nõrka meeiekindlust. Või mida mõelda mängijast, kes poolehoiu korral lööb käed kokku vahekohtunikuga, või kes valjude pilkesõnadega annab sellele mõista, et teda ei tunnista? Niisugust peab kindlasti hukka mõistma.

Oma kaheteistkümnepäevase jalgpallirajal viibimise jooksul olen näinud ainult korra varem (a. 1919 Helsingis Viiburi „Sudet“ ja Turu J.F.K.) sama teravalt

*) Toimetusele on tulnud meie lugupeetud Soome kaastööliselt see artikkel, mis valgustab Soome ringkondade hiljutisi muljeid meie jalgpalli alal.

Toome ta sellepärast meie lehe veergudel, ehk küll teame, et kirjutus oma tahtmatult terava iseloomu pärast väga mitmesuguseid seisukohti võib tingida.

Toimetus.

bolsheviklisusse minevat jalgpallivõistlust, kui seda oli Tallinna „Sport“ ja ühendatud Helsingi teise klassi meeskonna vaheline võistlus mai kuu 27 päeval Helsingis. Oletan, et vahekohtuniku toimis nõrgavõitu mees ja et ta ei olnud oma ülesande kõrgusel. Seda oleksid eestlasedki pidanud mõistma ja seadma mängu seda arvesse võttes, ning mingil tingimisel unustama iseene üle isand olemast. Nende ülalpidamine ei hoidnud alal oma väärilikkust ja gentlemannilikkust. Vastumängija mahajooksmise pärast vahekohtuniku poolt antud karistuslöögi ajaks lahkus Eesti väravavaht oma paigalt. See oli halb, ei mingil juhtumisel hääkskiidetav demonstratsioon. Silmapilguga kaotasid nad päältvaatajate poolehoidu. Olen kindel, et kui see oleks sündinud Daanis või Rootsis, siis oleks neil tulnud publiku (jalgpallipubliku) poolt vastu võtta kivisädu ja Anton Johansson & Co. oleksid hoolt kandnud, rahvusvahelisel alusel, lõpuselgituse eest. Sest kes mängu pääle alustab, see peab mängu ka kestma. Platsilt lahkudes ei tõstnud sportlased harilikku „elagu“ hüüdu. Kas oli see õige? Ja kas kuulsite päältvaatajate vilistamist? Samuti kui maadleja võitluse järele oma vastasele kätt pakub leplikkuse märgiks, samuti tõstetakse jalgpallimeeskondades oma vastastele meeskonnahüüdu. Seda nõuavad amatöörjõustiku reeglid ja terve sportline mõiste. Õppige seda, Tallinna „Sport“ jalgpallimeeskond.

Vastandina „Sportile“ oli Tallinna „Kalevi“ meeskond. See esines nagu võõra rahvuse jalgpallimeeskond kunagi. Mängijad liikusid korrektilt ja ergutushüüded olid antud ainuli oma meestele. Kummalgi poolajal saadud kaotusväravad ei hävitanud meeskonna mänguagarust, ja ka mängijad ei kaotanud enese üle valitsemist. See oli gentlemannilik meeskond, mis parandas selle väär-sammu, mida tegi „Sport“ kaheksa päeva varem. Päältvaatajate hüüud: „Tubli, Eesti pojad“ olid täitsa mõistetavad. Nad olid võitnud oma poolt esitatava mänguga päältvaatajate poolt tunnustuse ja nad olid hoidnud rikkumatuna oma mehise lugupidamisväärilikkuse. Nende võõruskäik oli mitu korda edulisem kui Tallinna „Sporti“.

Ülal olevaga tahtsin ainult tähendada, et rahvusvahelise ühistöö alalhoidmiseks on väga tähtis, et võistluses osataks üles näidata parimat meeskonna moraalsust küpsust. Seega võidetakse arvatult palju. Prantsusmaa kaotas möödunud juuni 11 päeval Kristiaanias maadevõistluses Norrale 7—0, kuid nende gentle-

manlik sportlaseloomus ja ülalpidamine hankis neile publiku suure poolehoidu. Nad võtsid oma kaotuse vastu nagu õigelt mõtlevad sportlased kunagi ja nad hoidsid oma auväärilisuse puhtana. Nad olid tõsised sportlased, ja selle poole peame meie ka kõik püüdma.

Preili Sauga (Tartu) hüpe Eestimaa esivõistlustel ujumises 9 juulil.

Akeli foto.

Ääremärkused.

A. K—s.

Nii huvitav on iseenesest küsimuse juure asuda, missugustes vahekordades üksteisega seisavad mitmesugused spordialad. Kui puht ideaalsest seisukohast välja minna, jah, siis peaksid nad kõik üksteisega kõige sõbralikumalt käsikäes käima; on ju sport ainult siis tululik ning eeskujulik, kuju ta mitmekesine ning igakülgne on.

Kuid siin on vahelesegajaks siiski üks väga tähtis motiiv. Sport on juba liiga

laiapiiriline. Tema mõlemad ääred ei näe enam üksteist. Selle puhul tekib siis keskele lõhe mis sünnitab kaks sporti, ja need kaks on oma pääomaduste järele nimetatud: kergesport ja raskesport.

Ja vaadates veel sügavamale asja sisse, näeme kogunisti et need on kaks eri ilma, nii oma nõudmistega kehaliste võimete kohta kui ka psüühilises nivoos, mida nad oma ümber tekitavad. Vaadatagu kergesportlast; mitte üksi et ta erineks

Sportimiseks tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja täñ. 5, Tallinnas.

oma füüsilise struktuuri poolest; ei ta kannab eneses ka mitmesuguseid teisi erinevaid omadusi: ta on noorem, sest talle on just seda kõige enam vaja; kus raskeatleet alles jõusse tuleb, on kergejõustikulane juba oma tipul. Juba see lahutab neid tuntavalt. Edasi on kergejõustikulane looduse laps, tema tegevuseväli on vaba loodus, missugune suurepäraline ala! ujujad suvel pruunid nagu neegrid valgede hammastega kusagil jõekäärus või mere liival, ära unustanud terve suurepäralise tsivilisatsiooni, mida terve inimsugu nagu kohustust enese taga veab. Sinna tsivilisatsiooni võrku tagasi sattunud, on nad nagu jõuküllased aga ettevaatlikud võõramaalased, erinevad ja algupärased. Igatahes kindel pluss tervele sellele ülessoendatud kombeküllasele kupatusele. Ma võtsin selle näituse kui kõige meeldivama kergejõustikus, ühtlasi vistist ühe tüübilise. Tahaks tarvilikuks arvata ka muidugi sama eluviisi kõigile muudele kerge spordialadele. Kuid ainult tegelik elukutse ja kohustused takistavad seda igatmoodi. Igatahes on aga kersportlase toimimine omal alal nii seotud vabaõhuga, et tervet seda ala nimitetada võib pleine-air'ismiks, värskeks mõjuvaks ning kasutoovaks. Need on omapärased gentlemannid — need kergesportlased.

Sellevastu on raskesportlane, jällegi iseloomulik, puht maneeshi taim. Tema toimimine on nelja seina vahel, pehme mati pääl. Tema suurepäraline muskulaatuur on valge ja ta tundub enam triiphoone tulemusena; paigutades teda võistlema vabaõhku, muru pääle, ei sobi tema tegevuski mitte sellesse ümbrusesse. Tema ei näi tarvitavat laia loodust, temale jätkub ühest pisikesest lapikesest küll; ja tema säädustes on ette nähtud et tema tegevus sellel kitsal lapikesel ainuüksi piirduma peabki.

Veel üks iseloomulik joon: kergesportlane ei tunne suurt huvi raskesporti vastu: kergesport on selleks ise küllalt rikas, et omale vaheldust leida: kergeatleetikas, ujumises, sõudmises, mängudes; tema salalukk ja huvikeskkoht on väledus. Kui mõne kergesporti parempoolse numbri, nagu kuulitõuke, diskusheite puhul mitte väledus ning energia ei figureeri, vaid tavaline jõud, peetakse niisugust saavutust ükskõikseks; see ei tekita suuremat imetust. Kergesportlane oma paremal kujul ei otsi jõumuretsemist, tema otsib stiili, tehnikat ja lisab sellele saavutuse suurendamiseks ainult energiat. Neid kahte ei tuleks aga mitte ära vahetada: energia on üks ja jõud (ramm) on teine asi. Raskeatleetikas on aga just jõud üheks tähtsaks teguriks tehnika kõrval. Vaadatagu, missugust tähepanu temale osaks lastakse saada: on kõigis raskeatleetika alades jaotused klassidesse just jõu ülekaalu järele. See juba näitab seda punkti, mille ümber raskeatleetika keerleb ja mida kummardab. Tema edendab kehalist rammu. Kas on aga kergejõustikus mingisuguseid jaotusi — mitte minsisuguseid, ainult vanaduse järele.

Juba kõikide nende omapärasuste tõttu ei või need kaks spordivormi kunagi üks-teisesse sulavad olla, nad kisuivad teine teisele poole. Ja tihti kuuleb seepärast halvaks pidavaid märkuseid kord kergeatleetika poolt teisele poole. Siin tuleb aga au anda raskeatleetikale, temal on enam huvisid kergejõustiku vastu. Ta näeb seda vahel kui abinõu, teatud tasakaalustavat vahendit, ja tarvitab teda sageli. Kergeatleetika on temale kasulik, et teda värske hoida, sest kergeatleetika on enam elu juhtiv, tuleb sagedamini ette igapäevase elu nõueteski. Kui teatakse, kui palju on õieti teadmatuid kergejõustikulasi; kui kõige harilikuma inimese toimimisi

Ainult

J. Abergi kalevikauplusest

V. Karja täñ. № 5, Tallinnas

ostavad spordimehed

**omale häid päälisriiete ja ülikonna
tarvitusi.**

redutseerida ning lihtsustada, kui palju tuleb säääl ette kergetleetilist, küll kultiveerimatut, kuid siiski, nii käimises, töös, iseäranis aga puhketegevustes. Raskeatleet tarvitab just niisuguses ulatuses kergejõustikku, ütleme nagu juhusline asjaarmastaja, kes enesele selles muud sihtisi ei näe, kui ainult normeerida oma keha; ütleme nagu kergejõustiku dilettant seda teeb. Aga võtame jälle väikese märkuse, mis hiljuti meie leheski ilmus. Raskejõustikulane jookseb enesel kaalu maha, ja kaotab sellega oma võimete täiuse. Nii on siis ikkagi ühendatult need harrastused ebakasulikud.

Otse sama näeme kergejõustikus — kergejõustikulane, kes hakkab tegutsema raskustega kaotab oma võimed kergejõustikunumbrites. Soomlane Pörhölä, kes Antverpeni olümpiaadil kettaheitmise koha omas, on tähele panema hakanud, et ketas enam tema ala ei ole; ühtlasi tunneb ta väga selgesti — raskuse heitmine olevat temal ketta stiili ära võtnud. See on ammu märgatav asi — isegi kuulitõuke tugev harrastus ei ole täieline kasu eriti kettale, ka odale. Ketas ja oda on täitsa erinevad kuulitõukest, mis viimane on juba üks kõige lähematest raskejõustikule. Ja iseäranis noored algajad tunnistavad harilikult, et kuuli harrastus neil ketta nobeda tehnika segi ajab. Kõpsetele sportlastele, kes kavakindlalt on süvenend tehnika omandamisele, ei ole see mitte enam nii tuntav. Kuid raskuseheide igatahes, raskejõustik aga — ilmtingimata. Nii peaksid lõpuks isegi meie Tammeri kettaresultaadid selle all kannatanud olema. Võrrelda näituseks Klumbergi ja Tammeri visket;

ühel on taltsutamatu energia, selge viske ja selge kettalend, teisel sellevastu vähemselge tehnika, ja tihti hukkaviiv loperdamine lennus; Ja tuleb nii välja, et Klumberg tänavu suvel Tammerist ette on jõudnud. Kus selleks süüdi otsida. Tingimata samas, milles Pörhölägi oma — raskuses, päälegi raskeatleetikas.

Selle kirjutuse mõte ei olnud mitte ühte spordiala paremaks, teist halvemaks tunnistada. Iga ala jääb rahulikult oma juure. Ja kui küsida — kumb on parem, siis oleks see küsimus samasugune, nagu küsitaks: kas on parem olla puussepp või müürisepp. Mõlemad on paremad. Ainult tähelpanu tuleb pöörata, et need kaks spordiala oma kõikide lahkjoonte tõttu mitte kõrvu püsida ei või, ning nende ühendamine ammu juba maha on jäätud. Paljudes sportliselt arenenud maades on mõlema spordiliigi kohta koguni eri ajakirjad, eriti just puht raskejõustiku ajakirjad. Päälegi võib tähelpanu juhtida ühe ajaloolise fakti pääle, mis sama erinevise tendentsi ilmutab. 1906 a. Atheenis oli olümpilise viievõistluse kava alles midagi siduvat kahe spordi vahel: kaugushüpe koha päält, kettaheide, odaviske, staadioni ringjooks 192 mtr. ja lõpuks maadlus. Kuid juba järgmisel olümpiaadil Stokholmis 1912 oli täieline reform läbi viidud kergejõustiku alale ja endine viievõistleja tüüp, tüse, muskulis ning jõumehelik, ei võinud selles enam midagi korda saata: kaugushüpe hooga, oda, ketas, 200 mtr. jooks ja 1500 mtr. jooks. Nii näitab ka ajalugu seda tendentsi, mis mõlemaid sportisid lahku viib. Ajaloo otsused on aga kaalutud tarkuse otsused.

Ch. V. Paddock.

See on sama mees, 100 mtr. võitja Antverpeni olümpiaadil, kellest kirjutavad kauemat aega kõik maailma spordiajakirjad, ja kelle puhul tihti määratud ülistusi, samal ajal aga ka kahtlevaid noote kuuldavale lastakse tulla, sest suurel nimel on alati ka palju vastaseid, kes mõnda teist prätendenti paremaks peavad, ning leppida ei või, kui selle asemele keegi teine loorbereid löikab.

Üks asi on silmatorkav: tänavune Ameerika „Official Athletic Almanac“ ei osuta ühtegi tema saavutust ilmarekordina, küll aga Ameerika rekordidena — nii tema kuulsaks saanud ennatusi, mida ta ühel ainsal õhtupoolikul 23 apr. mineval suvel Relandis löi: 100 m. 10,4 s. (ilmarekord Lippincott ja Scholz — 10,6) 200 mtr. 21,2 sek. (ilmarek. Hahn — 21,6) siis veel 300 mtr. 33,2 (ilmarek. Kuwschinnikow

35,8 sek.) ja 300 yardi 30,2 sek. (ilmarek. Wefers 1896 aastast 30,6 sk.); pääle selle veel korrates ilmarekorde 100 y. — 9,6 ja 220 yardi — 21,2 sk. Kuid vähe varem, nimelt 26 märtsil näitas ta 220 y. aega koguni 20,8 sk.; neli kella näitasid seda aega, üks näitas koguni 20,6 sk. kuid oli puhunud nõrk tuul ja täpipäälsed ameeriklased ei lugenud saavutust isegi Amee-

On üks asjaolu mis sel puhul silma paistab, ja mille üle meie leheski osalt kõneldud: Ameerikas on oma Ida- ja Läänepoolsed võistlejad lühidamaas — Paddock on Idast, tema esinemised ja saavutused on nopitud Kalifornias, kuna Läänes jälle Woodring ja Murchison kõne all on, kellede kohta sääl paremal arvamisel oldakse, kui Paddocki kohta, ja kus

Ch. V. Paddock.

rika rekordiks; samas näitas ta jälle 100 y. ilmarekordi aega 9,6. Üleüldse on ta seda aega — 9,6 — näidanud neljal korral, kuni viimaks käesoleval suvel üllatav 9 sk. Honolulust päralt jõudis (muidugi ei võeta ka see aeg vastu); Paddockil pole see-sugust õnne.

koguni arvatakse, et Idas ajamõõtjad liiga kärmed olevat omi stopereid kinni panema, kui Paddock jookseb. Niisugust arvamist äratas juhus 29. III. 21 'Stanfordi linnas võistlustel, kus viiest stoperist Paddocki 220 y. aega 3 tükki 21 sk., 2 tükki aga koguni 20,6 sk. näitasid. Need on ühed

põhjused, miks selle ilmtingimata maailma kiirema mehe aegu ametlikult ei ole kinnitatud.

*

Inglane A. B. George kirjutab Paddocki 200 m. (220 y. — 200 $\frac{1}{2}$ m.) rekordijooksust järgmiselt:

„Need, kes nägid Paddocki võitvat 100 m. Antverpenis, jäid ootama kindlalt midagi tähelepanuvääravat, aga saavutus 20,8 sk. on neilegi midagi üsna üllatavat. Teame, et Kalifornia õhu ja ilma tingimused on sprinterile suurepäralised ja keegi asjatundja ongi lausunud, et Kalifornias 100 y. jooksud 10 sekundiga, vastab 10,2 New Yorkis.

Berkley raada Kalifornias, millel Paddock jookseb, on Ühisriikide parematest. Ray Morse, kes ainult korra jooksis 100 y. alla 10 sk., ja tegi seda nimetatud rajal, tähendas, et ta tundis end jooksvat nagu jooksu-patjadel.

Paddock on peene jooksja, kuid ma ei ole kunagi teda võinud asetada Bernie J. Wefersiga ühe kõrgusele, kes esimesena jooksis 21,2 sk. Olen aina olnud sellel arvamisel, et Wefers oli parem sprinter, kes ealeski naelkingades on liikunud; kuid J. E. Sullivan — kadunud ütles, et peenem jooks, mida ta 200 meetril näinud, oli W. R. Applegarthil a. 1914 — 21,2 sek. Paddock jooksis nagu teada sirgel rajal ja teatavasti „nõrga“ tuule kaasabil. Vast ehk tuleb ta katsuma oma võimisi Euroopa paremate lühikesemaajooksjatega Inglismaal. Mulat H. F. W. Edwards (Inglismaa tänavunegi meister) on parem Euroopa lühidamaa jooksja, kuid selle juures õnnetu. Tema on mees, kes starteri kõlbmatuse tõttu kaotas 100 m. Antverpenis, mida ameeriklased kutsuvad „Paddocki olümpiaadiks“, selle võitja nime järele, kes nende meelest oli võistluste kõige parem. Kuid õigupoolest oleks Antverpeni mängu pidanud nimetama „Edwardi olümpiaadiks“, sest tema võistles ka 200 meetril oma maa nimel ja tuli kolmandaks, ekk ta küll kannatas rasket lihastevenitust. Tema oli lõpul 2—3 m. Woddringist, võitjast, taga, olles algul aga umbes 10—15 m. järel.

Nii vaadatakse P. pääle mujalgi kaunis kõrvalepõiklevalt. Tähelepanemist äratav, et P. tõesti niisuguseid väljakutseid vastu ei võta, ning oma konkurentidega võistlust ei otsi, jäädes truiks oma rajale Kalifornias. Päälegi ei võiks see kohalik kliima tema saavutuste hukkamõistmiseks midagi maksta, sest siis peaks ju ka meie põhja-

maade teatavasti ebasoosaid resultate vastavalt abstraktselt parandama. Kliimatilisi tingimusi tema peensuseni ei ole vist mitte moeks olnud arvestamise juures tähelepanu alla võtta.

Paddock ise on selle küsimuse puhul ütelnud: „Kalifornias saavutakse sagedasti maailmarekord. Kas on selle põhjuseks ilmastik, kliima, treenerid või sportlased ise, seda on raske otsustada. On võimalik, et seda teeb tsitron.“ On teada, et P. energia värskenduseks tsitroni tarvitab. Seda teevad Ida-Kalifornias enamuse pare-

**Võimlemise ja spordi abinõud
iseäranis koolidele**

— Saadaval ladust: —

Trikood üksikult ja meeskondadele, jalgpalle ja gummisid, jalgpalli saapaid, odasid, kettaid, kuulisid, naelkingu, tennis rakete ja palle, auhindu ja spordi kujusid, spordi raamatuid (Sport-Literatur) ja kõiksugu teisi spordi ning võimlemise abinõusid.

Tellimise peale kõik riistad.

V. Resev-Resel
Toompuiestee 19, Tallinn.

maid sportlasi. Üliõpilaste treener Cromwell tuleb enne võistlusi platsile terve sülemiku tsitronidega, mida sportlastele välja jagades tähendab: „Need tsitronid teevad teid ilmameistriteks“. Ka Hannes Kolehmainen tarvitab tsitroni Antverpeni maratonijooksul. Isiklikult olen märganud ainult meie Neulandi võistlusel tsitroni tarvitavat, meie ainukest kestvat ilma-meistrit.

*

Paddocki isa oli ka varemalt tuntud sportlane Michigani ülikoolis. Esialgul

lootis ta, et Charles algaks harjutama platsivõistlusi. Nooremana harjutaski Paddock ka tennist, golfi ja ujumist. Huvi platsivõistluste vastu on tal senini püsinud, ehk küll ta oma tõsise ala teise leidis olevat. Ta on alati elanud korrapäraselt, söönud hääd rooga ja hoidnud hoolikalt oma keha. Selle eest on eriliselt hoolitsemised tema vanemad.

Suurt mõju Paddocki kiirusele on andnud see asjaolu, et ta juba üsna noorena sai erilise võimaluse harjutada tublil söepuru rajal, mille tema isa oli teha lasknud Los Angelose linna läheduses oma maa kohal, et arendada ka oma poja jooksvõimisi. Nüüd võib siis vist isagi oma pojaga rahul olla, kuna sellest on kujunenud võistlematu nobedam jooksja.

Paddocki juhatajaks ning õpetajaks on olnud mitmel puhul endine rekordmeister J. Wefers, andes näpunäiteid oma kogemustel sprinteri eluviiside ja ka tehnika alal.

Olles vormis, kinnitab Paddock suurema iähelpanu startidele ja 30—40 yardi jooksudele. Vahetevahel jookseb ta täie oma võimisega 220 yardi. Võistlusesooni algades jookseb ta harilikult kord nädalas 300 yardi. Muil aegadel piirdub ta startidega ning lühidate jooksupuhangutega.

Iseloomulik on Paddocki start. P. ei võta tavalist asendit, startimisel käed maas, vaid surub käed tugevasti vastu eespoololevat põlve, olles vähe kummargile; sellega annab ta erilise tugevuse teisele sammule, kuna esimene enam sissejuhatavat on. Startimine on üks kõige keerulisematest ja alles väga küsimuseall olevatest oma moodide paljuse poolest. On määratu tähendus lühikese maa jooksul just startil, kuna tema läbi võidetud kümnedikki sekundi otsustava tähenduse omab. Paddocki start on tõesti suurepäraline; tema saavat juba algul esimeste sammudega täie kiiruse kätte; nagu püssi kuul vedrutab ta ennast lahti jooksurajale.

Väidetakse, et Paddockil on eriline komme hüpata 4 viimast meetrit ja selle hüppega — kui see õnnestab — ära hoida kaks jooksusammu. Tema jooksustiili on aga siiski veel palju kritiseeritud. Tähen-dakse, et ta lõpupoolel keha liig püsti hoiab, võrreldes näit. Murchisoni ja Scholtzi

stiiliga. Wefers aga väidab, et Paddock jooksvat viimased 10 meetrit kiiremini nii Murchisonist ja Scholtzist, kui ka igast muust sprinterist. Teiselt poolt arvatakse jälle, et tema esimesi 60 yardi veel täitsa säädupäraselt ei jooksvat, ning kui ta selles täieneb, siis ta alles näitab, mida inimene üldse selles saavutada võib; kuid ka selle kohta oldakse väga mitmesugustel arvamistel.

Teatakse rääkida ühest omapärasest kombest, mille kohta teadmatuses oldakse, on see teatud väikene ebausku, või ainult nali; nimelt koputavat ta alati enne starti sõrmelukiga puutükikese külge ja kunagi ei unustavat ta seda tegemast; võib vägagi olla, et see tal väikene fetisch on, komme, mida silmapaistvate meeste juures sageli ette tuleb.

*

Paddock on oma väleduse juures veel selle poolest erand, et ta õieti lühidamaa jooksja tüübile oma raskusega kuigi harilik ei ole. Tema kõrgus olla ühe teate järele 181 sm. kaal 81 klg. „Chicago Herald“ andmete järele aga kõrgus 172½ sm. ja kaal 70 klg.; seega olla ta kõige raskema kaaluga lühidamaa jooksja, kes ealeski ilmarekorde on saavutanud. „Chicago Herald“ järele olla tema mõõdud: öla vars: 43 sm., kael 39 sm., rind (normaalselt) 97 sm., sissehingatult 112 sm. vöö 77 sm., reis 60 sm., sääär 44(!) sm. Seega eriliselt paksude, ehk ütleme tugevajalga-dega sprinter.

Ta on veel noor, ainult 22 a vana. Ta käib Los Angeliko, oma kodukoha ülikoolis, kuhu ta sõitvat iga päev oma autos mida ta ise juhib.

*

Temalt võib alati oodata jälle mõnda uut üllatust, nii mitmekesised kui ka arvamised tema kohta ei ole. Muinasjutuline näib see kiirus, mida ta näidata võib eriti meile, põhjamaalastele, kelledel raasiliste ning loomulikude tingimuste tõttu jooksud 11 sekundi sisse 100 meetris juba imekiired ning eeskujulised näivad olevat.

Veel Londoni saavutustest.

Kuna meie eelmises lehes teated Inglis meistrivõistluste üle puudulikud, mõnes tükis isegi ekslikud on, kuna nad esimeste „Eta“ teatede järele võetud, siis toome nad veel kord täiendatult ning parandatult siin:

Võistluste ilm oli olnud viludavõitu ning tuuline, kolmikhüppe tee olevat olnud raskepärane, kuna ta nii rohus olnud et hüppelauda alles viimastel meetritel nähti; jooksuring olnud halb. Stamford Bridge stadion ei olla olnud mitte kõige täielisem niisuguse tähtsusega võistlustele. Meie mehed olid halvas vormis liig hilise pärale jõudmise ja väsitava reisu tõttu. Kõigepäält tuleb öiendada, et Klumbergi kolmikhüpe hilisemate väljaarvamiste järele oli 13,84 m. (mitte 13.22). Tammeri kuulitõuge jättis teda neljandale kohale, tagajärjega 12,93 m. T. oli sõidul tublisti mehaagust põdenud. Vast hiljem Saksamaal on jälle tasa tehtud, mis Londonis puudu jäi. Klumbergi odaviske ebaõnnestamise põhjuseks toovad mitmed väljamaa lehed teate, et temal kingad lühikese naeltega olnud, mis hoovõtmise murule mitte ei vastanud.

Tagajärjed täiendatult ja parandatult on.

100 yardi lõpujooks: 1) H. F. Edvard, 2) L. C. Royle, 3) C. L. Steyn. Võitja aeg 10 sek.

220 yardi lõpujooks peeti ainult kahe mehe vahel. Kolmas mees, C. L. Steyn, oli 100 yardi jooksus oma jala välja venitanud. 1) Edvard 22 sk., 2) Imbach (Schveits).

440 yardi lõpujooks: 1) Edvard 50²/₅, 2) G. M. Butler, 3) J. Cushing; kõik inglased.

880 yardi lõpujooks: 1) E. D. Mountain 1.55³/₅, 2) C. R. Griffiths, 3) P. Martin (Schveits). Esimesed kaks inglased. Martin vedas suurema jao maast.

1 miili (1609 m.): 1) D. M. Phee 4,27²/₅, 2) H. B. Stallard, 3) C. E. Blevitt — kõik inglased. Alguses tempo nõrk, passiivne jooks. Ootamatult võitis P.

120 yardi tõketega — võistlejad ainult inglased; schveitslane Gerspach ja itaallane Cantoli kukkusid eeljooksus välja. 1) F. R. Gaby 15³/₅, 2) L. F. Partridge, 3) T. G. Wallis.

440 yardi tõketega — 1) V. S. Kent-Hughes 59, 2) J. Evans, 3) J. Berthier (Prant.)

2 miili takistustega — inglaste populaarne sportharu (tõkked, veekraav),

võitis osa ka Antverpeni võitja Hodge, kes aga viiendaks jäi. Võitis Nurmi, kes seda nähtavasti õige tublisti harjutanud on. 1) Nurmi 11 m. 11¹/₅, 2) B. J. Rippington, 3) H. Sveating.

4 miili võitis Nurmi. Inglise pidasid õige tugevasti järel. Hannes neljas. Lossmann jättis poole maa peal järele, piste lõi selga. 1) P. Nurmi 19 m. 52¹/₂, 2) C. E. Blevett, 3) V. M. Cotterell.

2 miili käik — võitis itaallane, Antverpeni võitja, Frigerio, kellel siiski õige palju tööd oli, võitis 8 yardiga. Aeg 14m. 30. 2) J. V. Dowse, 3) R. Bridge.

1 miili teatejooks (880 + 220 + 220 + 440) 1) Surrey A. C. — C. R. Griffiths, J. J. Gillis, W. A. Gill, R. C. Royde 3 m. 35¹/₅.

Kaugushüpe: 1) Ch. Hof, (Norra) 7,09; 2) S. Hansen (Norra) 6,70,5, 3) V. Tuulos (Soome) 6,65,5. Kõrgushüpe: 1) P. Levden (Prants.) 1,80, 2) S. Hansen (Norra) 1,76, 3) E. Manskov (Norra) 1,73. Kephüpe: 1) C. Hoff (Norra) 3,66, 2) E. Gerspach (Schveits) 3,58 3) H. Cox (Inglis). Kolmikhüpe: 1) V. Tuulos (Soome) 14,28, 2) C. Hoff (Norra) 14,05, 3) Klumberg 13,84.

Kuul: 1) V. Pörhölä (Soome) 14,58, 2) Bertil Jansson (Rootsi) 13,82, 3) Niitymaa (Soome) 13,06, 4) Tammer—12,93. Ketas 1) V. Niitymaa (S.) 41,63, 2) Klumberg — 39,34, 3) V. Pörhölä 38,41. Oda: 1) P. Johanson (S.) 61,09; 2) Klumberg — 58,08. 3) V. Moser (Schveits) 44,45.

Vasar: 1) C. J. Lindh (Rootsi) 52,51, 2) M. C. Nokes (Ingl.) 49,25, 3) Pörhölä 45,81.

Meistreid tuli inglasedest 7. Soomest 6 Norrast 2, Prantsusest ja Itaaliast 1, Rootsi 1.

*

„INTERNATIONAAL“ FRANKFURT A. MAIN'IS.

„Klumberg oma suurt nime tõendamas. Saksa spordi suurpäev. Võib seda kindlasti nimetada suuremaks kergejõustiku pidustuseks päale sõda Saksamaal. Üle 6000 päältvaatajat nägid Euroopa spordi paremaid enese ees“ — Nii kirjutab Saksa „Sportblatt“ neist võistlustest, milledest meie Tammer ja Klumberg päale Inglis meistrivõistluste osa võtsid.

Missugust muinasjutulist energiat ilmutas 1,75 m. pikk, 75 kg. raske eestlane Klumberg oma erakorraliselt tugevate käte

ja jalgade, siiski saleda koguga kõikide võistlejate seas platsil. Samuti Backmann oma racionaalse stiiliga. Saksa meister 3000 m. Bedarff suutis tema tempod jälgida ainult mõned ringid, siis oli ta juba taha jääma pidanud; samuti ei mäginud ka ungarlane Nemethy mingit rolli. Järgmisel päeval 5000 m. ei katsunud Bedarff enam Rootsi meistri tempod pidadagi, vaid jooksis oma tempos ja näitas ka tublit aega.

Tugev külgtuul segas tuntuvalt aegasid eriti aga viskeid. Siin juhtus sensatsioon, sest kõik Saksa meistrid pidid väljamaalastele alla andma. Kuulitõukes sai Söllinger 13,13 m.; eestlane Tammer tõukas aga 13,83 m. ja Klumberg 13,31 m. Odaviske oli täitsa kindel number Klumbergile

Rätsepa tarvituste kauplus

S. S. Orloff,

S. Karja tän. 10,
Tallinnas,

soovitab spordimeestele
omast ladust:

hääd inglise ülikonna-, fraki-,
smokingi- ja voodririidet, kui ka
kõiksugu muid rätsepa tarvitusi

ta heitis 57,30 m.; 2) Lüdecke 50,9⁷. Diskuses ei õnnestanud Steinbrenneril ta jäi kolmandaks, kuna ungarlane Toldy ja meie Klumberg teda võitsid

Kõrgushüppes näitas Klumberg jällegi modern ameerika stiili ja võitis 1,80 m. Holz'i kes 1,80 meetrit latti puudutades üle sai. Kaugushüppes aga õnnestas Holz'il „oma suurt internationaalset rivaali“ võita, saades 6,92 m Klumberg 6,58 m.

Tehnilised resultaadid: 100 m: Mäulen (Saksa) 10,8; 200 m: Veider (Saksa) 22 sk.; 400 m: Dünker (Saksa) 51; 800 m: Köpcke (Saksa) 1:58,6; 1500 m: Köpcke 4:8,4; 3000 m: Backmann (Rootsi) 8:48,2; Né-

Otsekohe vabrikust
tellides saate Teie
spordiabinõud
kõige odavamini!

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis:

H-ra J. Willemsen, Tallinnas, tel. 10-02 ja
A. Kuk, Helsingis.

methy 9:1,6; 5000 m.: Backman 15:29,3;
2 Bedarff 15,42;

Kõrgushüpe: Klumberg 1,80 m. 2) Holz
1,80; Kaugushüpe: Holz (Saksa) 6,92 m.:
2) Klumberg 6,58; 110 m. tõkked: Rappard
(Holland) 16 sk.; Kettas: Toldy (Budap.)
40,60 m. 2) Klumberg 40,15. 3) Steinbren-
ner 39,57; Kuul: Tammer 13,83, 2) Klum-
berg 13,31, 3) Söllinger (Saksa) 13,13 m.
Odaviske: Klumberg 57,30 m.

*

„ÖHTUMESSE“ DÜSSELDORFIS.

Läbisõidul Düsseldorfist 12. juulil oli ringreisu tegevatele Euroopa parematele võistlejatele sääl sel puhul rahvusvaheline võistlus korraldatud, millest meie Tammer ja Klumberg osa võtsid.

Tammer tuli esimeseks kuulitõukes 13,97 m. 2) Klumberg 13,61 m. Kettas: Toldy (Ungari) 41,12 m. 2) Tammer — 40 m. 3000 m. jooksus võitis Bedarff ometi kord Backmani, keda ta juba mitmel võistlusel Saksamaal asjata võita oli püüdnud: 1) Bedarff — 8 m. 44,5 sk. (uus Saksa rekord), 2) Backman (Rootsi) 8 m. 46,4 sk. Odaviskes 1) Klumberg 61,10 m. 2) Lüdecke (Saksa) 49,80 m.

*

PARIISI TULEMUSTEST

oleks tähendada, et sääsete tugevate võistlejate seas meie Willemsen tähelepanemisväärilist tagajärge ning kohta 800 m. jooksus omas, 13 võistleja seast neljandale kohale tulles ajaga 1 m. 59,3 sk. (Eesti rekord 2 m. 00-3 sk) 1) Féry 1:57,8, 2) Heilbuth 1:58,8, 3) Lakary, rinna jagu maas, 4) Willemsen, 5) Brossard, 4 meetr taga. Vastuvõtmine ning tutvustamine (demonstratsioon) Prantsuse spordiga, olid huvitavad ning täelikud. Lossmann ei võinud 3 mailil mitte kohta omada, ta tuli üheksandaks.

Võistlused Riias.

VÕISTLUSED RIIAS.

Riia spordi selts „Unioni“ poolt korraldatuist võistlustest 9 juulil võtsid osa ka „kalevlased“ Ever ja Veiss, võisteldes karikavõistlustes. Karikavõistlusi oli kolm: 1) jooksud: 60 m. 400 m. ja 1500 m, millel eestlane Veiss konkureeris; 2) visked: kuul, oda, ketas; 3) hüpped: kõrgus, kaugus ja kepphüpe, konkureeris Eesti poolt Ever, mineva aastane sama karika võitja. Ever'i võidu sisse karikavõitluses usuti, kuna Veiss'il tugev konkurent tötas olla — ja ka oli. Just hiljuti oli lätlane Eberlein jooksnud 60 mt ajaga 7,1 ja 400 mt 53,5s.;

400 met. Vitthoff 57,3 — paremad jooksjad hoiavad end karika võistlusteks. Algavad kari-avõistlused: esiteks 60 mtr. Starteriks oli kuulus Vene lühiksemaa jooksja Viduts; saades Veiss'ilt näpunäiteid, startis ta õieti, millega lätlased aga harjunud polnud, isegi vana jookja Eberlein pandi varase väljajooksu pärast 60 m. 2 m. tagasi; võitjaks jääb Rumba, aeg 7,4 kuna Veiss 5-daks jäi ja Eberlein 6-daks. Nii siis oli Eberleini konkureerivus vähenenud ja uus võistleja ähvardus Rumbast saada.

400 mt. võitis Veiss 54,9 6) Eberlein 56. 3) Rumba Peale 400 m. jooksu, nähes

V. E. v. e. r. parem hüppaja; võitis tänava teist aastat Lätimaal hüpete karika, mida tal veel aasta kaitsta tuleb, et seda täielikult omandada.

olles ka hää 1500 mt. jooksja, paistis ta Veiss'ist üle olevat. Ehk küll kava pikk oli, oli võistlus ainult ühepäevaline. Hää ilma ja Riia suuruse pääle vaatamata, oli päältvaatajaid vähe, seda rohkem oli aga kohtunikka. Tükki kolm-, nelikümmend õiguslist kohtuniku otsisid väljal — mitteleitavat tööd.

Karikavõistlustes ettetulevaid jooksusi— 60 ja 400 m — korraldati veel esialgul eriti: 60 m. jooksu lõppetab Ramins ajaga 7,1 (hää aeg) 2) Kalninsch 1 m. järel 3) Vitthoff 1,5 m. järel.

end võidetuna ja et Rumbale 400 m jooksus 3-da koha asemele teise koha anda, ütleb Eberlein võistlusest ära, mille tõttu Rumba 1 punkti võitis ja viimaks kokkuvõttes karika võitisgi.

1500 m. jällegi esimene Veiss ajaga 4,27. (Teiseks tuli väljaspool kolmevõistlust lätlane Veiss I. M. C. — 4,40.) 2) Zimmermans 4,42 3) Rumba Nii jäigi karika võitjaks, mida mineva aasta Villemson võitis, lätlane Rumba 1 + 2 + 3 = 6 punk. kuna Veiss, teiseks 1 + 1 + 5 = 7 p.

Möödunud aasta viskete karika võitja

Sukatneeks kaotab tänavu Kibilds'ile. Kuuli tõukes esimene Salman 11,72, 2) Kibilds 11,70, 3) Sukatneeks 11,39.

Ketta heites on lätlastele kõva mees, Sukatneeks olles ka ainumaks, kes välisriikides eduga võistelda võiks. Ka Riias heitis ta 40.58 kuna teised 36 ja 35 m. sisse heitsid.

Oda heites lööb Schvedrevitzs Läti rekordi visates paha odaga 48,23 m. teised nõrgad.

Kõrgus hüppes vaatavad lätlased täitsa üllatatult, kui Ever 1,76 üle lendab, kuna nende oma mehed 160 kätte ei saa. Ka teiyashüppes võidab Ever, võites Läti meistert Vitthoffi, hüpates 3,46, mida ta vahelhüppes kordab 2) Vitthoff 346 3) Sukatneeks 3,22.

Kaugust hüppab Ever 640 (paha hootee) kuna teised alla 6 m. hüppavad. Hüpete karika omandab seega Ever, mida ta juhtumisel, kui ta veel kord võidab, omale saab.

Kogumulje võistlustest hää Nagu tagajärgedest näha, on lätlased visketes kaunis hääd, kuna jooksudes ja hüpetes nõrgemad on. Olles huvitud meie kuulsast Klumbergist, avaldasid kahetsust, et ta Riiga ei saanud sõita, lootes teda tänavu Tallinnas rahvusvahelistel võistlustel näha.

V. E.

*

18. juunil algasid Riigas suured noorte pidustused: peeti esimest Läti noorsoo püha. Laulupidud, näitused, kontserdid, etendused, spordivõistlused — kõik olid noorsoo püha kavasse ettenähtud ja sellepärast oli Riias neil päivil niisugune elav rahvaliikumine, missugust see linn vast harva varemalt oli näinud.

Esimese pidupäeva hommikul jõudsid ka Eesti võõrad, poolsada sportlast, võimlemiskooliõpetaja h-ra Vichmanni juhatusel kohale. Võistlejaid oli Tallinnast ja Tartust, eelmisest jalgpallimeeskond, naisvõimlejad ja kergejõustiklastega, viimases ainult naisvõimlejad ja kergejõustiklastest. Ka kümnekond piduvõõrast sõitsid lõbureisijatena kaasa.

Esimesel pidupäeval korraldud rongikäigust võtsid Eesti sportlased hästi korraldud ridades osa. Ees sammusid Tall. naisvõimlejad sinistes trikoodes, edasi Tartu naisvõimlejad ja siis jalgpallimeeskond. Üldine rongi pikkus oli ligi kaks kilomeetrit. Esimesel pidupäeval eestlastel mingisuguseid võistlusi polnud. Peeti ainult jalgpallivõistlusi, kuid neidki Läti meeskondade vahel.

Jalgpall.

Selles sportharus olid eestlased võistlusetas. Kohe esimesel võistlusel, mida esmaspäeval peeti, löödi Läti noorsoo ühingu meeskond 4:2. Tähtsünd ühingu (Latvijas jaunatnes savieeniba) meeskond on oma mänguvõime poolest kolmas Riias. Selle tõttu oli ka imestus lätlaste keskel üldine, kui Tallinna kooliõpilastest kokkuseatud meeskond tugevamat Riia meeskonda võrdlemisi kerge vaevaga võitis. Teisipäeval ei peetud võimlemispäevade tõttu võistlusi. Alles kesknädalal mängiti vihmase ilma päale vaatamata, seekord kaunis nõrga Läti rahvuslise noorsoo ühingu meeskonnaga. Võistlust peeti seekord linna keskel asuval kitsal „Unioni“ jalgpalliväljal, mis üleni veelompides seisis. Selle tõttu oli ka mängijatel tuju halb ja võistlus erakorraliselt eluta. Esimesel poolajal surusid eestlased tublisti päale, kuid suutsid ainult kaks väravat vastasele lüüa. Eesti värava all oli ainult üks *out*. Teise poole ajal hakkas vihma tibama, mis meeolelu veelgi langetas. Lätlaste värava ees lainetas suur veekogu, kust palli, kui see löögikauguseni oli viidud, sugugi kerge ei olnud väravasse lüüa. Ikka püüdis väravaht veehulga läbi nõrgestud hoobi kinni. Kümme minutit enne võistluse lõppu pörkas eestlaste kesktoormaja Pöder lätlaste väravavahiga kokku ja pealegi nii õnnelt, et viimasel pea raskesti vigastada sai. Üue väravavahiga jätkati võistlust lõpuni, kuid tagajärjeta. Ainuke värav, mis sellel poolajal löödi, oli tähtsünd kokkupörke tagajärg. See võistlus lõppes jällegi eestlaste võiduga 3:0.

Nähes, et eestlased peetud võistlusel kuigi suurt ülekaalu polnud saavutanud, pandi järgmisel päeval vastaseks ette Riia kõigeparem meeskond „Kaiservald“. Muidugi võis aimata eestlaste kaotust, sest väsitavad eelmised võistlused, puudulik toitmine ja vähene puhkevõimalus ei töotanud head. Ennustati „Kaiservaldi“ võitu 8:0. Ilusa päikesepaistelise ilma tõttu oli ka sellele võistlusele märksa rohkem päältvaatajaid kogunud, kui eelmistele. Juba algusest saadik näitasid Eesti poisid suurepäralist lühikest kokkumängu, millele võõrastavana tundus lätlaste mõtteta palliloopimine. Hea kokkumängu tõttu olid ka eestlased pea alati palliperemehed. Juba esimese kümne minuti sees löödi Läti paremale meeskonnale kaks väravat, mis päältvaatava publikumi seas ovatsioone esile tõi. Kogu poolaja kestvusl surusid

eestlased tugevasti päale. Kuid lõpuks tasusid lätlased siiski kaks väravat tagasi, mida eestlaste väravavahi arvele tuli panna, kes oma ametis saamatu oli. Teisel mängupoolel oli võistlus äärmiselt vahelduv. Niipea kui eestlased vastastele värava löid, tasuti see jälle kohe viimaste poolt ära. Niiviisi lõppes poolaeg 3:2 lätlaste kasuks. Kõik meile löödud väravaid oleks võimalik olnud kõrvaldada, kui väravavaht vähegi töökam oleks olnud. Viimases võistluses paistis silma eestlaste uuem mängutehnika, mis avaldus suuremat osalt tagasi-mängus, mida aga lätlased ei tarvitanud. Tall. Kooliõpilaste meeskond seisis koos neljast A klassi, kuuest B klassi ja ühest C klassi mängijast. Igatahes tuleb võitu lätlaste üle tähtsaks pidada. Konkurenti neist eestlastele niipea loota pole.

Favoriidid olid meie naiskergejõustiklased, mida Lätis senini veel pole nähtud. Läti spordileht paneb Tippo (Tartu) 60 meetri tagajärjele eeljooksus 8,5 sek. õhkamismärgi taha! Lõpujooksus võitis Pärnpuu (Tall.) 8,7 sek. 2) Lukin (Tartu) 8,9 s. 3) Karlson (Tartu) 9 sek. Tippo ei lõpetanud lõpujooksus maad.

Kaugushüppes on esimene Ploompuu (Tall.) 4,48 meetriga, teine Tippo 4,33 mtr. 3) Karlson 4,12 mtr.

4×60 meetri teatejooksu naistele võib Tallinna naiskond, ajaga 36,8 sek. Teine Tartu naiskond 37 sek. Naiskondade koosseisud: Tall.: Saarits, H. Pärnpuu, Ploompuu, E. Pärnpuu. Tartu: Tippo, Karlson, Lukin, Kõiv.

*

Lätti võimlejate esinemine Riias rahvuslistel spordiüritustel.

Kergejõustik.

Kergejõustiku võistlustest võtsid lätlaste poolt osa päale koolinoorsoolaste ka veel üliõpilased ja muu noorsugu. Eesti oli ainult kuue kergejõustiklasega esitud, kuid ka siin olid tagajärjed üllatavad. 100 m. jooksust ei võtnud eestlased osa. Parem tagajärg oli siin Zviedrisil 12,5 sek. Samuti võitis Zviedris ka 400 mtr. jooksu 60 sek. 1500 meetri jooksus tuli esimeseks Ilves (Tartu) ajaga 4 min. 45 sek. Odaheites jällegi esimene Noss (Tallinn) tagajärjega 41,23 mtr. Kuulitõukes, kaugus- ja kepihüppes on esimene mees Neumann (Tartu) vastavad tagajärjed olid: kuulitõukes 11,23 mtr., kaugushüppes 6,02 mtr. ja kepihüppes 3,32 mtr. Kõrgushüppes võitis Tiitso (Tartu) 1,65 mtr.

Võimlemine.

Võimlemine oli sportharu, millega Läti noorte püha sporditoimkond uhkustada võis. Tervelt kaks päeva kestis suur võimlemispidu eriti selleks otstarbeks ehitatud laval, mille ees 20.000 päältvaatajale ruumi leidis. Eesti poolt esinesid ainult Tartu naisvõimlejad, kes paari hästi kordaläinud etteastega üldist tähelepanu äratasid ja elavaid kiiduavaldusi ära teenisid. Tallinna naisvõimlejad ei võtnud vähese koosseisu tõttu võimlemisettekanetest osa.

Üldse viibiti Riias 5 päeva, missuguse aja jooksul kontsertides, teatrites j. m. käidi. Vastutulek lätlaste poolt oli kõigiti südamlük ja lahke ning jättis hea mulje. Tagasisõiduks anti võistlustest osavõtjatele eravagun, milles kõik osavõtjad jaanipäeva hommikul kodulinnadesse tagasi jõudsid.

ol—

Kodumaalt.

EESTI ESIVÖISTLUSED UJUMISES

5 uut Eesti rekordi üles seatud 8 ja 9 skp peeti Eesti Spordiliidu korraldusel käesoleva aasta esivõistlusi ujumises ja hüpetes. Võistlejaid oli suurel arvul ülesandnud, suuremalt osalt Tallinna ja Tartu „Kalevist“. Puudusid seekord parem pikamaa ujuja Lauba ja naisujuja Pitka, kes mineval aastal oma maades meistriteks tulid, kuid nüüd meistri nime-tuse ära pidid andma. Võistlejate üldine arv oli 31.

mises meestele. Oodatava E. Ernesaksa asemel tuli meistriks Alf. Raig, halva ajaga 35,3 sek.

Uusi rekordisi seadsid üles: 100 metr. rinnuliujumises naistele: Tippo 2 m 1,6sk. 200 mtr. vabaujumises naistele Rosenberg 4. m. 14,4 sk., 200 m. seliliujumises meestele Niggol (Tall. „Kalev“) 4 m 24,4 sek.

Võistluste üldised tagajärjed olid järgmised.

1000 meetri ujumine meestele:
1) Raig, Herbert (Tartu „Kalevist“) 21 m.

Ujujate grupp Eesti esivõistlustel 8 ja 9 juulil Piirital.

Laupäeval algasid võistlused kell 6 pl. 50 meetri vabaujumisega meestele (eelvõistlus) Esimeses eelvõistluses võistlesid E. Ernesaks („Tall. Kalev“) ja H. Raig (Tartu „Kalev“). Võitis Ernesaks, hää ajaga 34,6 sek., mis ühtlasi uueks Eesti rekordiks on Teises eelvõistluses võitis Alfred Raig (Tartu „Kalev“) 34,7 sek

50 meetri eelvõistluses naistele pääsesid lõpuvõistlusesse Rosenberg (Tall. „Kalev“) 46 sk., Tippo ja Grünfeldt (Tartu „Kalevist“)

1000 meetri ujumises tuli meistriks H. Raig (Tartu „Kalev“).

Pühapäeval jätkusid võistlused kell 3 p l. hulga päältvaatajate juuresolekul. Huuvitav oli 50 m. lõpuvõistlus vaba uju-

45 s, 2) Raig A. (Tartu „Kalev“) 21 m. 12,9 s.

50 m. lõpuvõistlus vabaujumises meestele: 1) A. Raig 35,3 sek., 2) V Ernesaks 36 s, 3) Ev. Ernesaks 36,2s.

50 mtr. lõpuvõistluses vabaujumises naistele tulid kohtadele: 1) Rosenberg, 2) Tippo, 3) Grünfeldt (Tartu „Kalev“). Aega ei mõõdetud selle tõttu, et kõik võistlejad enne lahtilöömist vette hüppasid.

100 met. rinnuliujumine meestele: 1) Püüman 1 min. 45,8 sek., 2) Trubok 1 min 49,4 sek. 3) Tuust 1 min. 51,3 sek. (Kõik Tall. „Kalevist“).

100 mtr. rinnuliujumine naistele: 1) Tippo 2 m 1,6 sek. (uus rekord)

100 mtr. vabaujumine meestele: 1) Raig, Aleks. 1 m. 23,5 s., 2) Ernesaks Ev. 1 m. 27,5 s., 3) Raig Alfred 1 m. 42, 8 s.

200 mtr. seliliujumine meestele: 1) Niggol 4 m. 24,4 s. (rekord), 2) Trubok 4 m. 34,2 s., 3) Kauler 4 m. 54,7 s. (kõik Tall. „Kalevist“).

200 mtr. vabaujumine naistele: 1) Rosenberg 4 min. 14,4 sek. (rekord), 2) Tippo 4 min. 20,1 s., 3) Grünfeldt.

400 mtr. vabaujumine meestele: 1) Raig, Herb. 7 m. 30 s., 2) Raig, Aleks. 8 m. 05,3 s., 3) Zirk (Akad. sportklubi 8 m. 45,9 s.

Hüpetes võitis Nõmmik (Tartu „Kalev“). Punktide arvu järele tuli esimeseks Tartu „Kalev“ 26 punktiga, teiseks Tall. „Kalev“ 24 punktiga, 3) Akadeemiline spordiklubi 1 punktiga.

*

TARTU KALEVI SÕUDEVOISTLUSES.

Ühelajal Tartu maakonna ujumisvõistlustega peeti „Kalevi“ korraldusel sõudevõistlusi. Kuna igaaastasi tagajärgi nõrgendas kohaste sõudepaatide puudumine, siis saadi sel aastal nimetat raskusest isand Reeder'i lahke abiga üle, kes andis tarvitada enda valmistet paadid, mis kindlasti kannatavad välja võistluse väljamaal valmistet paatidega. Häade paatide tõttu olid ka tagajärjed igaaastastest võistlussaavutustest paremad:

500 m süstaga: 1) Mitt 3 min. 24,5 s. 2) Protsin 3 min. 32,3 sek.

1000 meetrit meestele paadil (2 sõudjat, 1 tüüril): 1) Mitt ja Schvalbe, tüüril Kask 5 m. 24 sek. 2) A. Meos ja J. Meos, tüüril Vaha 5 min. 30,4 sek.

500 m. naistele (2 sõudjat, 1 tüüril): 1) Grünfeld ja Pärtels, tüüril Sauga 3 m. 6 s. 2) Pai ja Keerd, tüüril Kõin 3 min. 10 sek.

2000 meetrit meestele (neli sõudjat, üks tüüril): 1) Tolk, Elm. Jakobson, Ed. Jakobson, Rommusaar, tüüril Leppik 9 min. 46,5 sek. 2) Mitt, Schvalbe, Reeder, Michelson, tüüril Peks 9 min. 51,3 sek.

—Agga—

*

TARTU MAAKONNA ESIVÕISTLUSED UJUMISES JA HÜPETES

1, 2 ja 3 juulil.

Tagajärjed hääd. Ilmad ja võistlustingimused hüvad. Konkurents kolme venna vahel. Võitja Aleksander Raig. Päältvaatajaid murdu. Supelussilla murdumine rahva rohkuse tõttu. Kolmkümmend päältvaatajat vees. Paanika, kisendused — lõpuks naer!

Väike kokkumine. Üksikud kriimustused, kübarate kaotamine. Hädaohutu pääsmine.

Võistlussaavutused:

50 meetri ujumises meestele (vabalt): 1) Alfred Raig 30,5 sek. (Kalev). 2) Aleksander Raig 33,3 sek. (Kalev).

50 meetri ujumises naistele (vabalt): 1) Grünfeldt (Kalev) 45,6. 2) Sauga (Kalev) 54,2.

400 m. vabalt meestele: 1) Alexander Raig 5 m. 49,7. 2) Herbert Raig 5 m. 51,2. 3) Zirk (Akadeem. Spordi Klubi) 6 m. 22 sek.

400 m. vabalt naistele võitis Grünfeld 6.46,9.

100 meetrit vabalt meestele: 1) Aleksander Raig 1 min. 31,7. 2) Alfred Raig 1 m. 31,7. 3) Herbert Raig.

1000 m. ujumine meestele: 1) Aleksander Raig 15 min. 55,4 sek. 2) Herbert Raig 15 min. 59,5 sek. 3) Zirk (Akadeem. Spordi Klubi) 16 min. 37,5 sek.

Vettehüppet meestele: 1) Tolk (Kalev) 45 punkti. 2) Nõmmik (Kalev) 44³/₄ punkti. 3) J. Mihkelson (Kalev).

Vettehüppet naistele: 1) Sauga (Kalev). Artur Raigi nimelise rändava karika omas Aleksander Raig.

Eesti esivõistlustele otsustati võistlejaist saata ujumises: Aleks. Raig, Alfred Raig, Herbert Raig, Michelson, prl. Grünfeld ja Tippo. Hüppet: Hakkaja, Vaarmann, Tolk, Nõmmik, Leppik, Michelson ja prl. Sauga.

—L'ra—

*

UJUMISE VÕISTLUSED NARVAS.

4. ja 5. juulil s. a. N. S. S. Kalevi'i korraldusel peeti 1-sed ülenarvalised esivõistlused ujumises Narva Linavabriku kanaalis. Osavõtsid „Võitleja“ ja N. S. S. „Kalevi“ sportlased, kogusummas 9 ujujaga.

Tagajärjed järgmised:

50 m. vaba ujumine naistele (tasases vees): 1) Drosdova (NK) 1 m. 5,1 s.

100 m. vaba ujumine meestele (alla vett): 1) Luts (V) 1 m. 23,4 s. 2) Kulbas (NK) 1 m. 23,8 s. 3) Speek (NK) 1 m. taga.

1000 m. vaba ujumine meestele (alla ja vastu vett): 1) Siivart (NK) 20 m. 13,9 s. 2) Speek (NK) 22 m. 34,9 s.

200 m. ujumine seljali meestele (alla vett): 1) Kulbas (NK) 3 m. 43,7 s.

50 m. vabaujumine meestele (tasases vees): 1) Speek (NK) 46,4 s. 2) Sibul (V) 1 m. 7,4 s. 3) Luts (V) 1 m. 9,9 s.

100 m. rinnuli ujumine meestele (alla ja vastu vett): 1) Karu (V) 2 m. 21,1 s. 2) Luts (V) 2 m. 40,3 s. 3) Sibul (V) 2 m. 42,5 s.

200 m. vaba ujumine meestele (alla ja vastu vett): 1) Speek (MK) 4 m. 19,4 s. 2) Luts (V) 4 m. 50,7 s. 3) Sommer (V) 4 m. 58,6 s.

200 m. vaba ujumine naistele (alla ja vastu vett): 1) Drosdova (NK) 6 m. 3,7 s.

W/e

*

SPORT HAAPSALUS.

Kuna mujal maakondades iga aasta maakonna spordivõistlusi peetakse siis on Läänemaa ja Haapsalu kohta kirjutatud, et siin sportlasi ega sportlist liikumist üldse ei olla, kuid see on väärrarvamine ja sellepärast poleks just huvituseta peatuda pisut nende sportlaste ja selle sportlase liikumise juures.

Peab kohe tähendama, et spordi edustajaks meil on ainult õpilased ja nende seas asub esimesel kohal Läänemaakonna Ühisgümnaasium. Ja sportlisel liikumisel gümnaasiumis on isegi mitu „tegevusrikast“ aastat seljataga. Kuid et sel siiski paremaid tagajärgi pole, siis ei tule selle juures süüdistada õpilasi, kellel huvi ja tahtmist pole puudunud, vaid seltskonda ja eestkätt just koolivalitsusi. Missuguses arvamisest sääli spordist oldi, näitab „Sportringi“ registreerimiseks saatmine pedagoogika nõukokku. Põhikiri saadeti tagasi sel lihtsal põhjusel, et kõige päält olla vaja vaimu harivaid seltsi asutada, kuid erajutuajamise öeldi, et parem võib mõne „Härjavõitluse seltsi“ või „Metshobuste taltsutamiseühingu“ asutada kui „Sportringi“. Et muidu kuidagi tegutseda ei saadud, sest väljaspool kooli ühtegi sarnast asutust ei olnud, kus tegutseda oleks võidud, siis asutati nõuetud vaimuhariv ühing ja pandi selle osakonnana „Sportring“ käima, mille tegevus nagu kiuste kõige elulisem ja tagajärjerikkam on olnud. See on esiteks. Kuid päle selle pole olnud ühtegi vähegi nõuetele vastavat platsi, nii et on tulnud ühel platsikesel harjutada kuuli ja hüppeid, teisel lühikese maa jookse, kolmandal oda ja ketast ja neljandal pikki maid. Et sarnane „mitme-

kesidus“ hästi ei mõju, on iseenesest arusaadav. Edasi pole olnud ühtegi inimese, kes oleks võind juhatada ja õpetada noori sportlasi, nii et keegi ei teadnud mis ja kuidas teha. Niihästi jalgpallis kui ka kergejõustikus on igaüks pidand tarvitama oma meetodi ilma et teadnud oleks, kas see õige või väär.

Päale Gümnaasiumi Õpilasuühingu Sportringi on veel Õpetajate Seminaari Õppurühingu ja L. Kaitseliidu Sportringid kuid neist kummagist pole väärlist vastast Gümnaasiumile. Mis aga muusse Haapsalu seltskonda puutub, siis jätkub selle spordiks küllalt purjepaadil sõitmisest ja „murdmaa“ jooksust kevadel lillede, suve lõpul seente ja marjade järele.

Kõige rohkem harrastamist on leidnud jalgpall. Ja esimesel kohal on siingi Gümnaasium, sest Haapsalu paremasse meeskonda kuulub neid 6. Ja jalgpall on ka ala, kus võrastega kokku on puudutud: nii Balti Puuvilla vabrikus meeskonnaga 6:2, „Kalevi“ B-ga 0:14 (Tallinnas), „Kalevi“ B-ga 0:1 (Haapsalus), Liivi meesk. 23:0, Ellamaa meesk. 7:0, Tapa „Spordiga“ 0:1 ja Tallinna „Sport“ B-ga 0:2. Gümnaasiumi meeskond on võistelnud „Noorte Pühal“ Tartus Pärnuga 1:0, Tallinnaga 0:7, Tartuga 2:2 mis, seda silmas pidades, et tal meeskondadega võistelda tuli, mis kokku seatud võib olla viie—kuue keskkooli õpilasist, hää tagajärg on. Kodustel võistlustel keegi „Kooli meeskonna“ vastu ei saa.

Kergejõustikus saavutanud tagajärjed pole küll sedavõrd hääd kui jalgpallis kuid olukorda silmaspidades võib nendegagi rahul olla. Tuleks kõigepäält nimetada läinud sügisel korraldatud kahte teatejooksu ümber linna, millest osa võttis 3 gümnaasiumi ja Seminaari ühismeeskonda 70 osavõtjaga missugust võistlejate hulka ükski teine linn päle Tallinna ja Tartu vast näind pole. Samal sügisel peeti ka spordi võistlusi, kuid ebasoodsate ilmade tõttu peeti ära ainult lühikese maa jooksud, missugused kõik võitis H. Franz aegadega 7,9, 12,7, 26,5. Teiseks N. Kurismann. Tänavu korraldati hooaja avamiseks 2140 m. teatejooks ümber n. n. Viigi millest osa võttis 2 gümnaasiumi ja 1 Seminaari meeskond 42 osavõtjaga. Võitis Gümna. I meeskond ajaga 4,47 m. Pidi korraldatama ka kohalik „Noorte Püha“ kuid mitmesuguste takistuste tõttu saadi pidada ainult osa spordivõistlusi. Jooksud on minevaastasest hulga halvemad, mis vist väga pehme

ja liivase tee arvele tuleb panna, kuulis ja kettas hulga halvema, kui harjutusel, samuti kõrgus ja kepphüpetes.

Tehnilised tagajärjed oleks:

60 m. jooks — N. Kurismann 8,1 sek.
 100 m. jooks — N. Kurismann 13,2 s.
 Kõrgushüpe hooga — A. Kõrvne 145 cm.
 „ hoota — E. Villmann 115 cm.
 Kaugushüpe hoota — E. Villmann 2,57,5 cm.
 „ hooga — H. Franz 5,21 m.
 Kepihüpe — E. Villmann 2,79 m.
 Kuul — E. Villmann 10,55 m.
 Ketas — E. Villmann 25,90 m.

Õpereisu kestes 11—17 juunini s. a. peeti Narva ja Haapsalu vahelisi sõprusvõistlusi jalgpallis ja kergejõustikkus, milledest iseäranis huvitav oli jalgpalli võistlus, sest siin võib olla sattunud kokku kaks provintsilinnade keskkoolide meeskonda Haapsalu Güm. ja Narva keskkoolide koondatud meeskondade näol. Oli arvata Narva ülekaalu, kuid 40 minutit esimest poolaega läheb väga põnevas ja ühesuguses mängus. 41 m. antakse Haapsalu kasuks karistuslööki mis aga ligi 3 m. üle värava lendab. Narvalased rõõmustavad, et „määrised endid“, kuid 43 m. lendab pall endise ülelööja juhitud Narva väravasse ja teeks seda veel kord 44 minutil, kuid Narvalased on E. Spordilehes № 20—21 antud õpetuse hästi kätte õppinud ja palli asemel lennab lööja ise kõhuli värava poole. Sellele ei järgne aga sääduslikku karistuslööki vaid vahekohtunik püüab koiksugu vabandavaid põhjuseid narvalaste kasuks ette tuua. Teise poolaja 3 minutil, ehk Haapsalul küll halvem pool, lendab pall jälle läbi Narva värava ja mäng läheb terve poolaja Narva poolel, kuid kaitse ja iseäranis väravaaht on võrdlemisi eeskujulikud, nii et mõnigi kindel värav tulemata jäi. Tasuda ei suuda Narva aga ühtegi väravat, nii et mäng 2:0 Haapsalu kasuks lõpeb.

—Yyri—

RAHVA PURJEPAAJADE VÕISTLUS HAAPSALUS.

See on juba vana komme Haapsalu laevameeste seas, aastas korra võrrelda oma paatide väledust. Viimastel aastatel on nende võistluste korralduse Tall. Jaht Klubi oma kätte võtnud, korraldades neid ka tänavu 9 juulil, pühapäeval. Tänuvääriliselt jurile, millesse kuulusid Jaan Poska, Aleksander Puhk, kapt. Grünberg ja Dr.

Alver, võttis võistluse käik ja korraldus piduliku ning täieliku ilme. Juri auesimeheks oli lahkesti nõus olnud h-ra sise-minister Karl Einbund, kes selleks Haapsalusse oli sõitnud.

Need olid omapärased võistlused, kus tegeliku eluga kokkukasvanud kalamees pühapäeva mehist löbu enesele lubab spordi näol. Võeti võistlust just täie tusedega, sellena mida ta tõesti on; kanguse, osavuse ning merevilumuse hindamiseks ja võrdlemisele toomiseks. Iga spordivõistlus on selle poolest nagu eksam — nummerdega 1, 2, 3. Rahaline autasu võitjatele (250—1000 mrk.) käiks küll tavalise spordi mõiste vastu, kuid õieti oli see ainult umbes nagu juri poolt enese kätest üle antud banketi korralduse kohustused, nii et merimehed selle pühapäeva rõõmsad võisid olla. Päälegi tuleb ikkagi arvestada seda omapärast ilma ning õhkkonda, kellele seesugune auhindamine kõige meeldivam; on ju tegelikult kalamees ning merimees oma teenistuseski samasugune võistleja, oma osavuse ning tubliduse varal. Tuleva aasta kavatses Jahtklubi rahalisest autasust loobuda, see ei näi siinpuhul aga mitte iseäranis tarvilik olevat; ehk siis kui merimeestele selle asemel ühine pidulaud valmistatakse.

Et võistelda võrdlemisi ühejõulised saaksid, olid ülesantud jaotud viide klassi paatide suuruse ning laadi järele. Nõnda 1. lihtsad kalameeste paadid, 2. suured luubid, pikkusega veeliinis üle 22 jala, 3. keskmised luubid, veeliiniga 18—22 jalani, 4. väikesed luubid, veeliin alla 18 jala ning 5. allalastava kiiluga, kerged, jahitüübile lähedased luubid. Muidugi olenes veel siingi võiduvõimalus kõige enam paatide häast laadist ning täielikkusest. Päälegi oli meri kaunis rahulik ning juhtimise osavus seepärast mitte enam nii otsustav. Tuul nõrgenes võistluste lõpupooleks tuntuvalt, sellest tuli ka, et kalameeste paadid, mis kõige esimestena startisid (kell 11 e.l.) kõige paremat kiirust näitasid kogu võistlustel, paremat isegi allalastavate kiiludega luupidest.

Kogu sõidumaa oli kolmenurgalise ringi taoline, mida kaks korda läbi tuli sõita, kokku umbes 10 mere miili. Klassisid lasti standardist väljaiga veerand tunni järel suurtüki pauguga; samuti tervitati igas klassis esimest finischi joonest läbi jõudnut suurtüki pauguga. Kalamehed lehvitasid seepäale oma paadilt võidurõõmsalt kübaraid.

Iseäralise tähtsusega olid pöörde kohad kontrollpaatide juures; kuidas sääl suudeti vilunult ja kokkuhoidlikult maad kasutada, sellel oli suur paremus, sest sirgliinis läks paat juba oma ehituse arvel. Kalameeste paatidest esimese võitja pööre esimese ringi järele oli üks puhtamateist: otse kontroll paadi tagant selge nurk ja edasi.

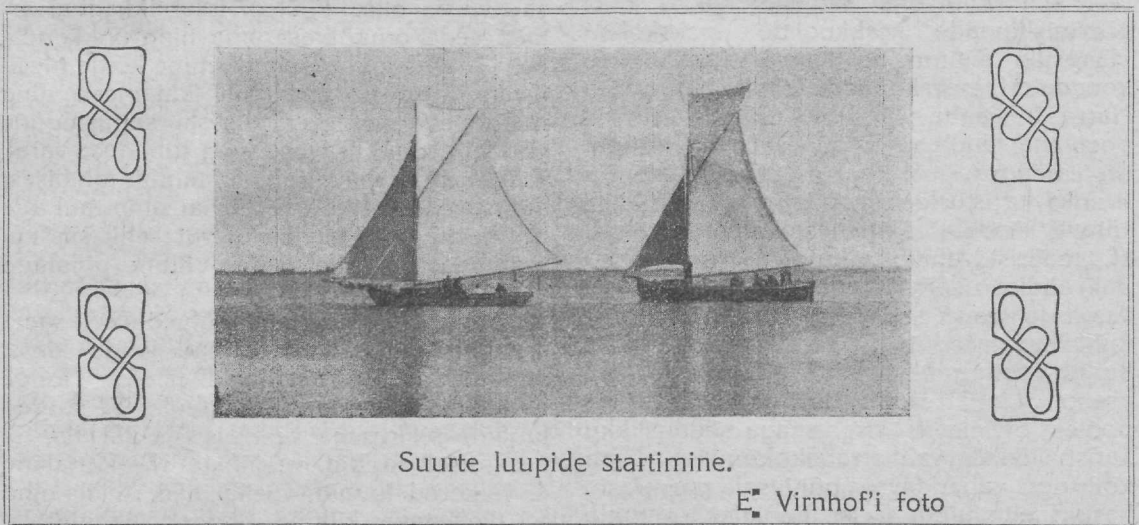
Tuline oli seisukord kahelsuurel luubil, kuna nad mõlemad pea ühel ajal esimese ringi lõpetasid; siiski veidi varem päralt tulnud luup õnnestas ennast parajal ajal korraldada, puri võttis tuult, paat libises kriitiliselt kohalt välja ja mehed, kes alles agarasti purjude juures ametis olnud, istusid maha ning lõõtsapill pandi hüüdma. Lase lennata.

mata auhinda vastu võttes ja rabades selle järele just siis võimalikult salaja, kui see kõige silmatorkavamalt märgatav, nagu see niisugustel kordadel ikka juhtub.

Ajalehtedes on olnud juba võistluste tagajärjed, toon nad siin siiski meie lugejatele, toonitades aga siinjuures, et merimehele stopeeritud aeg minutites ja sekundides muud ei tähenda, kui tuule tugevuse ning sihi hädüst. Tähtis on pääasjalikult koht teiste seas.

Kalameeste paadid, 4 võistlejat: 1. Aleksander Lebbin ajaga 1 t. 15 m. 17 sek. 2. August Allas 1.17.59; 3. Villem Arru, Noarootsist, 1.20.24.

Suured luubid, ainult 2 võistl.: 1. Rudolf Tambergi „Retvisan“ 1.36.21.

Suurte luupide startimine.

E. Virnhof'i foto

Keskmiistel luupidel juhtus ühe paadiga õnnetus just sada meetrit enne finischi: pallongi fall katkes, ja kohe kannul olev teine luup libises ette, jättes avaristi kolmandale kohale. Mees oli õnnetu; hiljem h-ra ministri käest auhinda vastu võttes (eelmisel aastal oli ta oma vastasega võisteldes seda võitnud ja teisele kohale tulnud), oli ta nii rusutud, et rahva poole pööris teadaandega, et nüüd ainult õnnetu juhust temalt parema koha röövinud, ja et ta järgmine aasta paremini tuleb. Mehele tunti kaasa.

Kergede luupide võitja oli vana merimees, kes tähendas, et see tal siin juba 41 võit. Samas klassis 3 võidu vastuvõtja oli noor poisikene, kohmetu ülesastumise tseremoniist, unustades mütsi maha võt-

Keskmiised luubid, 7 võistlejat: 1. Arthur Jöbe „Laine“ 1.28.18; 2. J. Kadaniku „Liia“ 1.33.10 ja 3. Vassili Treu „Elisabeth“ 1.33.00.

Väiksed luubid, 6 osavõtjat: 1. Johannes Vasti „Vaike“ 1.29.50; 2. Spuuli luup № 536 — 1.42.31 ja 3. Mensasi luup № 30 — 1.45.10.

Lõpuks allalastava kiiluga luubid, 5 osavõtjat: 1. A. Puhki „Hoppla“ 1.28.02; 2. Sentifolia „Lars“ 1.34.41 ja 3. F. Mathieseni luup № 232 — 1.41.08.

Kell 5 p. l. jagati promenaadil kõlakoja ees pidulikult tunnistusi, autasu ja metallplaate paadile kinnitamiseks välja, kus merimehed enam mitte nii paindlikud ning nobedad ei suuda olla, kui varem oma paatides. Neid tervitab ja tänab kõnega

h-ra min. K. Einbund, pääle selle kui is. J. Poska võistluste protokollile ette oli kandnud. Mängitakse hümnid, tuschi, rahvast on hulgana, merimehed lasevad elada.

Niisugused võistlused on võistlustele eeskujuks oma pidulikkuse ning ülevusega; nagu oleksid siin võidumängud mitte sugugi vähema tähtsusega, kui ütleme kusagil Londonis meistrivõistlused. See on Haapsalus, merest piiratud, värske ja terve looduse avaldus. E. R.

*

S. S. „KALEVI“ KERGEJÕUSTIKU VÕISTLUSED RAKVERES 8 JA 9 JUULIL S. A.

Laupäeval 8 juulil.

Ilm vihmane, mille tõttu ka jooksuteed pehmed ja 1500 m. jooksu tagajärjed halvemad, kui loota võis. Et 100 ja 400 m. jooksjaid vähe, jäivad mõlemad eeljooksud laupäev pidamata.

Kuulitõuge: 1) Karuks (Viru Sportring) 11,22 m. uus Viru rek. 2) Steinberg (R. Kaley) 10,46 m. 3) Brinkmann (R. K.) 10,28 m.

Kolmikhüpe: 1) Karuks (V. S.) 12,51 m. uus Viru rek. 2) Raamat (R. K.) 12,10 m. 3) Turp (R. K.) 11,38 m.

110 m. tõkejooks: 1) Turp (R. K.) 21 s. 2) Lugenberg (V. S.) 24,4 s.

Kaugushüpe hoota: 1) Nude (V. S.) 2,75 m. uus Viru rek. 2) Orav (R. K.) 2,71 m. (vaahüpe 275). 3) Blumenhof (V. S.) 2,71 m.

Kõrgushüpe hooga: 1) Antson (Tartu „Kalev“) 1,56 m. (vaahüp. 1,60 m.). 2) Nude (V. S.) 1,56 m. uus Viru rek. 3) Blumenhof (V. S.) 1,46 m.

1500 m. jooks: 1) Ehrlich (R. K.) 4 m. 26,2 s. uus V. rek. 2) Antson (T. K.) 4 m. 26,7 s. 3) Altmart (V. S.) 200 m. taga.

Pühapäev 9 juulil.

100 m. jooks: 1) Siil (R. K.) 11,8 sek. uus Viru rek. 2) Orav (R. K.) 1/2 rinda taga. 3) Turp (R. K.) 12,8 s.

Kettaheide: 1) Firk (V. S.) 31,5 m. 2) Orav (R. K.) 30,20 m. 3) Raamat (R. K.) 30 meetert.

400 m. jooks: 1) Siil (R. K.) 57,4 sek. uus V. rek. 2) Antson (T. K.) 1/2 r. taga.

Kaugushüpe hooga: 1) Raamat (R. K.) 5,87 m. uus Viru rek. 2) Kusmin (V. S.) 5,50 m. 3) Antson (T. K.) 5,39 m.

Odaheide: 1) Kusmin (V. S.) 39,60 m. 2) Orav (R. K.) 38,82 m.

Teivashüpe: 1) Antson (T. K.) 2,90 m. 2) Turp (R. K.) 2,70 m.

5000 m. jooks: 1) Ehrlich (R. K.) 16 m. 53,1 s. uus Viru rek. 2) Altmart (V. S.) 18 m. 55,7 sek. t—

Als Balti Spordi- ja Võimlemisriistade vabrik Tartus.

Kontor ja ladu Aurulaeva ja Lodja tänava nurgal № 1. (Laevasadamas)

SOOVITAB ODAVATE HINDADEGA :

SÜVESPORDI ABINÕUSID :

jalgpalle, käsipalle, jalgpalli saapaid, jooksukingi, tenniskingi, tennis- ja käsipalli võrkusid, kettaid, odasid, viskevasaraid ja -raskusi. Tõukekuule, bambusest hüppekeppisid, krokett mängu, laste vankrid ja jalgrattaid, laste kiigesid, poksimise kingaid, palle j. n. e.

TALISPORDI ABINÕUSID :

suuske, kelke, suusk-kelke, suusasapaid, hockey keppe, j. n. e.

VEHKLEMISE ABINÕUSID :

rapiire, espadroone, florette, traat-maskestid, rinnakaitseid, kindaid j. n. e.

VÕIMLEMISE ABINÕUSID :

hobuseid, kitsi, rekke, roobaspuid, redelid, Rootsi seinu ja pinke, laenõöre rõngaste ja trapeetsidega j. n. e.

Täielik võimlemise saalide sisseseadmine uuema aja nõuete järele. Eelarved ja plaanid saadetakse soovi pääle.

Esitaja Tallinnas O/Ü „ESTO“ Pikk tän. № 47.

Jalgpalli kronika.

JALGPALLI VÕISTLUSED LÄTLASTE GA.

14 skp. võistles Tallinnas tugevam Riia meeskond YMCA, Tallinna jalgpalliklubi meeskonnaga, kes juba mai kuus kord sama meeskonnaga Riias võistles, ning nüüd YMCA meeskonda võõrana vastuvõttis.

Viimast meeskonda loetakse Riias praegu üheks paremaks. Kevadel kaotas sama meeskond küll Riia „Kaiservaldi“ meeskonnale 2:1 kuid seda võitu ei loetud Läti jalgpalliliidu poolt õigeks. Omakorda näitis TSK meeskond maikuus Riias YMCA meeskonda 4:2.

Reedene võistlus pakkus huvi just selle tõttu, et seekord võistluse, auhinnaks is. O. Raudsepa poolt annetud, Hõbe karikas oli, mille jäädavaks omamiseks meeskondadel viimast kolm korda tuleb kaitsta.

Võistlus algas kell 6 p. l. vahekohtunik Lustigi vile all tugeva klubi meeste peale surumisega. Juba kuuendal mänguminutil löi klubi keskkormaja Pödder esimese värava lätlastele. Viimaste püüded, poolaja jooksul kaotust tasuda, ei õnnestanud. Lätlaste mängus polnud mingisugust iseäralikkust märgata, see oli eht Vene mäng

s. o. pallilöömine ilma iseäraliku sihita. Püüti ainult pallile pihta saada, selle peale vaatamata, kas pall oma mehe kätte või üle aia läks. Loota oli, et klubi meeskond kus pealinna paremad mängijad tegutsesid, hoopis teistsugust, üleolevat, mängu saab näitama, kuid viimaste mängu kujunes samasuguseks rabamiseks, kui see lätlastel oli. Vahe seisis ainult selles, et lätlastel niisugust „anepüüdjat“ polnud, nagu klubil Anier oli, kes kuue löögiga viiest vastasest läbi vedas, seitsmenda löögiga aga värava asemel päikest püüdis tabada. Meeltlahutav oli ka publikumile kahe kaitsja O. Silberi ja lätlase kokkumäng üle välja kuuekümmenemeetriliste löökidega.

Teisel pooltel näis lätlaste pool enam kokkumängu märgata kui varemalt. Kauris hästi töötasid tormajad, vennad Barda'd kelle ühine töövili ka esimene klubile löödud värav oli. Resultaadi ühtlustamise tõttu muutub mäng ägedamaks. Klubi mehed püüavad, toetades oma endise kuulsuse peale, lätlastele väravad lüüa, viimased aga kaitsevad ihu ja hingega oma väravat. Hästi töötas lätlastel kaitsja Aschmans ja väravavaht Saltups, kes väga hääd tehnikat näitas. Teine värav lätlastele lüüakse jällegi Pödderi poolt. Paar minutit enne mängu lõppu asuvad lätlased kõvale pääletungimisele. Väravavahi Luige hooletuse tõttu pääseb pall väravasse. Mäng on jällegi tasa. Kuid osa klubi mängijatest lahkub väljalt. Põhjus pole teada. Minut enne mängu lõppu lüüakse klubile veel üks värav. Lätlased lahkuvad võidurõõmsalt väljalt. On ka põhjust, sest O. Raudsepa karikas on käesoleval aastal nende käes. Läti meeskond: A. Skuja, R. Barda, E. Barda, A. Barda, M. Semits, A. Roge, K. Bone, P. Sokolovs, K. Aschmans, H. Schmidts, H. Saltups. —I.

HELSINGIS

võistlesid lätlased 16. ja 17. juulil. Esimesel päeval näitasid nad Helsingi jalgpalli Klubile 8:1, teisel päeval Helsingi teiste seltside koondud meeskonnale 9:1.

Teispäeval võistles YMCA meeskond jällegi Tallinnas, seekord V-S „Sporti“ meeskonnaga. Võistlus, mis suuremat huvi ei pakkunud, lõppes „Sporti“ võiduga 3:0. Esimene poolaeg mängiti 0:0. —I.

O/Ü

„E * S * T * O“

TALLINNAS, PIKK T. 47.

✱

* SOOVITAB *

JALGPALLE, JALGPALLIKUMME, SAAPAD, PUMPE, NÕELÜ, VÕIMLEMISE KINGE JA SANDAAL NING MUID SPORDIABINÕUSI JA RIISTE. TENNISE REKETID JA PALLID. REKETIDE PARANDUS.

✱

HINNAD MÕÕDUKAD.

Raskejõustiku teated.

Tehnilised tagajärjed raskuste tõstmistes Berliinis (Staadion) 18 juunist kuni 2 juulini s. a

	Võistleja nimi	Linn kust pärit	Rebimine ühega	Tõukamine ühega	Rebimine kahega	Surumine kahega	Tõukamine kahega	S u m m a	
								kg.	õ
Kärpse kaal (44 osavõtjat).									
1	Lang	München	55	65	67,5	62,5	87,5	337,5	824,11
2	Fuchs	Köln a/Rh.	57,5	62,5	67,5	65	85	337,5	824,11
3	Vinter	Stuttgart	57,5	62,5	65	60	87,5	330	805,8
Sule kaal (70 osavõtjat)									
1	Stadler	Vien	70(!)	75	75	67,5	110(!)	397,5	970,6
2	Viedmann	Stuttgart	65	80(!)	75	72,5	105	397,5	970,6
3	Reinfrank	Mannheim	65	72,5	75	77,5	105	395	964,5
4	Völpert	München	62,5	72,5	77,5	82,5	100	395	964,5
Kerge kaal (52 osavõtjat)									
1	Fahrenbach	Mannheim	75	75	80	75	115	420	1025,56
2	Baumann	München	67,5	80	80	82,5	110	420	1025,56
3	Ocroly	Vien	70	75	77,5	75	110	407,5	995,04
Kesksaal (30 osavõtjat)									
1	A. Lang	Stutt'gart	77,5	82,5	85	90	112,5	457,5	1117,12
2	Freiberger	Vien	70	85	80	85	115	435	1062,18
3	Richetzky	Vien	70	75	80	90	112,5	427,5	1043,86
Poolraskekaal (17 osavõtjat)									
1	Scherx	Vien	75	90	90	100	130	485	1184,27
2	Hiiinenberger	Basel	85(!)	105(!)	90	75	120	475	1159,86
3	Becke	Vien	70	80	87,5	87,5	125	450	1098,81
4	Merl	Vien	75	75	90	85	112,5	447,5	1092,71
Raskekaal (6 osavõtjat)									
1	Strassberger	München	80	90	100	105	135	510	1245,32
2	Eigner	Vien	80	90	90	105	125	490	1196,47

24/25 juunil s. a. korraldati „Vinterthuris“ Helvetsia esivõitlused tõstmises. Tagajärjed olid järgmised:

a) raskeskaalus 1. E. Frey kogusumma 420 kg. — 1025,56 n; b) poolraskekaalus 1. Joh. Kerner kogusumma 455 kg. — 1111,02 n; c) keskskaalus 1. H. Schwarz

kogusumma 4025 kg. 982,82 n : d) kergekaalus 1. Joh. Gyger kogusumma 440 kg. — 1074,89 n : e) sulgkaalus 1. Albert Rissi kogusumma 367,5 kg. — 896,36 n.

Iseäranis torkavad silma kergekaalu meistri Joh. Gygeri tõsted: ühe käega rebimine 70 kg., ühe käega tõuge 90 kg. kahe käe-

ga rebimine 85 kg. kahekäega surumine 80 kg. ja kahekäega tõukamine 115 kg.

24/25 juunil s. a. Neuchâtelis ra peetud meistrivõistlustel olid järgmised tagajärjed:

a) raskes kaalus 1. Ulrich Blaser — 460 kg. 1123, 23 n.; b) poolraskes 1. Matile —

407,5 kg. — 995,04 n.; c) keskkaalus 1. Fluthy — 410 kg. — 1001 14 n.; d)

kergeskaalus 1. Bollinger — 390 kg — 952,30 n e) sulgkaalus 1. Jean Calame—

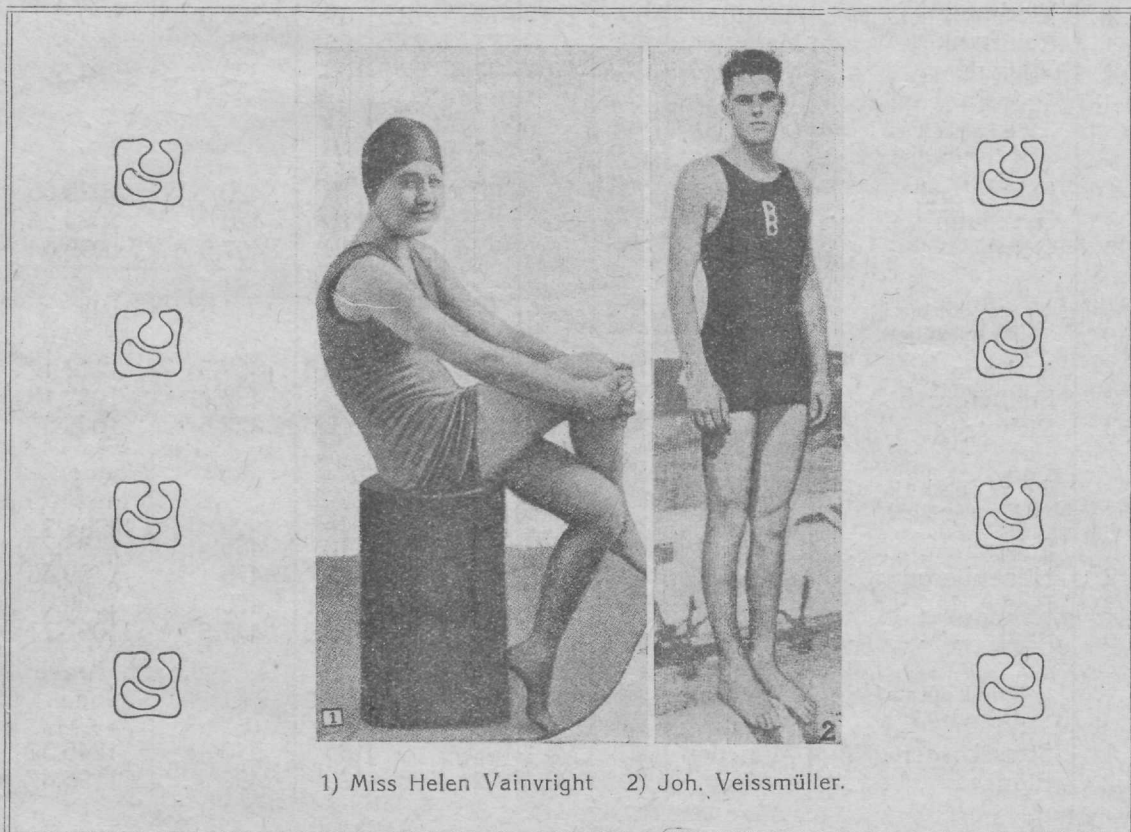
370 kg. — 903,46 n. Paremaks tõsteks oli sulgkaalu meistri ühe käega tõukamine 80 kg.

Joh. K.—

Joh. Veissmülleri arenemise käigust.

Et see nii äkitselt ilmunud noor ujumise ilmameister Chicagost oma võimisi mitte nii kiiresti omandanud ei ole, nagu seda vast järgimööda tulevad võiduteated arvata võiksid lasta, saab selgeks tema senniseid arenemiseaegu vaadeldes. Tema

nase klubi poolt, kui vähe lootusi äratav. Vast alles kuulsas Illinois Athletic Club'is märkasid mõlemad tuntud kuulsused Normann Ross ja tema suurte kogemustega treener William Bachrach noores hunnis olevaid omadusi ja töid need imekiiresti

1) Miss Helen Vainwright 2) Joh. Veissmüller.

oma igatsus oli esialgul imetletuile mere päästevahtidele nende kiiruses ja nobeduses järele teha, nende stiiliseärdusi arvesse võttes. Kuna omal käel tal selles mitte nii suurt edu ei olnud, kui ta soovis, püüdis ta mõnda sportseltsi sisse pääseda, sai aga tagasi lükatud kahe suurema sar-

päevalgele, nii et lõpuks aeg tuli, kus Weissmüller oma tänuväärilist avitajat ja õpetajat sellega tema vaevade eest tänas, et ta nüüd Rossi, seda kuni sinnamaani võitmatut ilmaimet, lüüa oskas.

Kui Weissmüller roheline algajana Bachrachi kätte sattus, puudus tal veel täiest;

tagajärjekas löök. Bachrach andis talle kätte hoidmiseks palli ja laskis tal selili, ainult jalatügete varal, ujuda. Siis laskis ta temal jalad kepi varal kinni tõmmata ja ainult käte abil edasi töötada. Tüse tükk tööd, kuni viimaks tõsine stiil kujunes. Kuid W. oli nii püüdlik ning sõnakuulelik, kui vaevalt ükski Bachrach'i teistest õpilastest; ta töötas ainult oma hoolsate harjutuste varal kehakaalu 130 naelast 170 naelani.

Vaatamata oma võrdlematu edu ja sportlase kuulsuse pääle on ta siiski oma noorusliku tagasihoidlikkuse alal suutnud hoida. Nii oli tema suurim igatsus jalgrattast omandada, ja tema klub lubas talle seda, kui ta oma võõruskäigul Honoluluusse veerandmiilis ilmarekordi lööb. Võidukindlalt sõitis ta sinna ja täitis tema pääle pantud lootused. Vaevalt laeva päält maha saanud, algas ta oma uusi võitusi kõige raskemas ujumiskonkurentide ringkonnas

maailmas, kuulsate ja kardetud „vesikannakide“ kodumaal, keda ta löi nende kõige kindlamal ja igipäranduslisemal alal: lühikestes maades ja selili ujumises! Mõlematel esimestel päevadel sääl 100 yardi — 52,6 sek., 100 yardi seljali ilmarekord ajaga 1:04,4, viigi pääle ujumises ilma-meistri Kealohaga 220 yardis, ka ilmarekordi ajaga 2:15,6 ja 50 yardi ujumises ainult käelöögi võrra taga.

Neli päeva pääle selle oli päevasündmuseks Havaii meistrivõistlused, kus ta suurepäralises avarate päältvaatajate tribüünidega varustatud basseini-ehituses veel lisaks ilmarekordide omas: 400 y. — 4:40,4 (endine 4:54,4), 400 y. 5:08,2 (endine 5:14,4), 500 y. 5:52 (endine 5:56,6) ja 500 m. 6:10 (endine 6:13). Nii oli ta siis endale oma igatsetud jalgratta võitnud, millest ta palju enam lugu peab kui igasuguseist aunimedest. („Sportbl.“)

Mitmesugust.

KUULI TÕUKE SUUREMAD SAAVUTUSED RIIKIDE JÄRELE.)

1. Põhja Ameerika Ühisriigid 15,545 (Ralph Rose, S.-Francisko, 21.VIII.09.)
2. Kanada 15,12 (R. Rose, 1907)
3. Inglismaa 15,02 (R. Rose, 1908)
4. Soome 14,86 (E. Niklander, 1913)
5. Rootsi 14,39 (Bertil Janson, 1921)
6. Prantsusmaa 14,185 (R. Paoli, 1921)
7. Eesti 14,15 (Harald Tammer, 1922)
8. Ungari 14,07 (J. Mudin, 1914)
9. Venemaa 13,93 (H. Tammer, 1918)
10. Austraalia 13,72 (E. R. Cauguz, 1914)
11. Saksamaa 13,47 (E. Soellinger, 1921)
12. Austria 13,36 (K. Michl, 1914)
13. Norra 13,30 (N. Larsen, 1919)
14. Daani 13,285 (Oluf Petersen, 1920)
15. Lõuna-Aafrika 13,21 (H. D. Gradvell, 1894)
16. Tchecho-Slovakkia 13,13 (Ivo, 1921)
17. Schveits 12,56 (Herm. Gass, 1918)
18. Hollandi 12,20 (A. Kroeze, 1920)
19. Belgia 12,18 (H. Hubinon, 1908)
20. Argentiina 11,965 (B. Rodriguez,)
21. Läti 11,76 (A. Kibilds, 1921)
22. Poola 11,60 Cybulski)

A Plum.

*

Hollandis. Recklinghausenis, Vestfalenis jooksis hollandlane Heynemann

100 mt. ajaga 10,8 sk. ja hüppas uue Hollandi kaugusrekordi 7,19 mt. Belglane Brochard jooksis Prantsus-Belgia maadevõistlusel 100 mt. ajaga 10,9 sk. ja 200 mt. — 23,2 kuna prantslane Pierre kettas uue prantsuse rekordi löi — 42,02 mt. Looden (Pr.) löi uue Prantsuse rekordi kõrgushüppes — 1,90½ mt. Sakslane Furtwengler (Regensburgis) löi uue Saksa rekordi vasaraviskes — 53,52 mt.; endine 50,25 mt. Kopenhagenis heitis Lindh vasarat 50,22 mt, ja läks Londoni meistrivõistlustele võistlema. Ameerika üliõpilasevõistlustel jooksis Wolters 440 jardi ajaga 48 sek. Ketast heitis Lieb 45,01 mt. ja oda — Augier 60,02; seega on Ameerikal kujunemas tõsised võistlejad ka odas, sest teise koha pääle tuli Hoffman — 59,60 mt. viskega. Ka 60 mt. mees.

*

KÕRGUSHÜPPES NAISTELE

omas hiljuti sakslane Finn-Eimsbüttel ilma-rekordi (1.44,8 m.). Nüüd on Ameerika rekordi omale tagasi võitnud, kuna prl. Nancy Vorhees (Am.) hüpanud on 1,46 m., seega 1,2 sm. naiste ilmarekordi veelgi tõstes.

100 m. 10.3 SEKUNDIGA SAKSAMAAL.

Sakslane Houben jooksis Krefeldis võistlustel 100 m. ajaga 10,3 s. seda aga kõva tuule juures (Idrottsbl.), mis selja tagant puhus. Sakslased teatavad ainult kergest seljatuulest ja peavad saavutust rekordiks. Vahejooksus oli nii Houbeni kui ka Friedrichi aeg 10.6 sk. Saksa leht „Sportblatt“ seletab, et Houben umbes $\frac{3}{4}$ tundi enne finaaljooksu veel 4×100 m. teatejooksust osa võtnud, kus ta viimase vahetusena umbes 6 m. maas teate saab, nagu rauterong 60 meetril vastasest mööda jõuab ja kergelt võidab. Sakslased loodavad temast Paddocki võistlejat.

*

UUED ILMAREKORDID UJUMISES.

Ameerika sakslane Ühisriikidest, Joh. Weissmüller on Honolulu uued ilmarekordid ujunud 400 yardis — 4 min. 40,4 sek. ja 400 meetris — 5 m. 05 sek.

Miss Helen Wainwright New-York'ist on 150 yardis naiste ilmarekordi löönud ujudes seda maad ajaga 1 m. 49,6 sek. Endine rekord oli minevast aastast miss Charlotte Boyle käes — 1.49,8). Miss Helen on ainult 15 a. vana.

*

HANNES KOLEHMAISEL

läks nüüd Ingiis esivõistlustele sõidu eelvõistlustel Tampere 22 juunil ometi korda 25.000 m. ilmarekordi tõsta, mis tal hiljuti, maa lühiduse tõttu, kaduma läks. Tema aeg oli 1 tund 25 m. 19,9 s. (endine tema enese käes 1920 a. — 1 t. 26 m. 29,6 s.).

*

Üle Saksamaalistel spordipidustustel Berliinis, mis umbes kuu aega kestnud ja väga mitmekesised, täielise olümpiaadi programmiga, toome siin kergejõustikus saadud resultaate peale nimetatud jooksurekordide, veel mõned silmapaistvamad: kolmikhüppes seadis Holz (Sharlottenburg) uue Saksa rekordi hüppega 14,99 m. Eelmine rekord oli Baaske käes 14,87 m. Baaske tuli teiseks, hüppates 14,70 m. 3) Franz 1—14,24 m. Holz võitis ka kümnevõistluse 574 punktiga. Kettas ei saanud Saksa meister Steinbrenner tublit tagajärge ta tuli esimeseks viskega 40,52 m. 1500 m. seadis J. Friebe (Graz) uue Austria rekordi 4 : 06,3 (endine tema enese käes 4:09,0), 200 m. jooksis E. Krüger 22,8. Kaugust hüppas Schumacher 7,11. 100 m. võitis saksa värske kuulsus Houben, kuid mitte iseäranis hiilgava resultaadiga — 11 sk; 800 m. tuli võitjaks Peltzer 1 : 57,2. Maratlon (42 km.) ei ole silmadorkav oma re-

sultaadiga 2:58:44, võitis vana sportlane Vils, kes sellega juba neljas kord Saksa maratoni võitjaks tuli.

Belgradis on ühedel viimastest võistlustest sellel suvel saanud tagajärgi: 100 m. Popovich 11 sk., kuulitõukes — Ambrosi 13.93, kettaheitel — kaks meest üle 42 — Uljaki 42.93 ja Ambrosi 42.25.

*

Natsionaalsetel võistlustel Ungaris löi Némethy uue Ungari rekordi 3000 m. jooksus ajaga 8.54.4. Eelmine oli üle 1 minuti. Teistest resultaatidest oleks nimetada: Kuulitõuge Bállay 13 30; 400 m. — Keranczy 50.7 sk.; ketas—Kobelszky 40.66; 1000 m. Fonyo 2.37.6; kolmikhüpe — Somfas 14,04. 18 juunil pärandas Kuruniezy Ungari rekordi 400 meetris — 50 sk.

*

Rootsi „Idrottsbladet“ teab kirjutada, et s. s. „Linnéa“ propogandateatejooks ümber Trekanteni järve Rootsis, mis varematal aastatel harilikult kodumaalised võistlused olnud, tänavu 3 sept. ära peetakse; sel aastal kavatses võistlust rahvusvaheliseks muuta, kuna Tallinna „Sport“ nõusolekut olla avaldanud sellest osa võtta.

*

Odaviskes on prantslastele Picard uue rekordi säädnud, viskega 50.94.

SAKSAMAA SUURVÕISTLUSTEL

algasid 26 juunil kergejõustiku võistlused. Esimesel päeval õnnestas üles säada kaks uut Saksa rekordi: 400 m. ajajooks: v. Massov 56,2 sek. (Endine tema enda käes 58.5 sek.) ja 1000 mtr.: F. Köpke — 2 m. 31,9 sek. (end. 2.32,3).

Lavn tennise Liidu teated.

Käesolevaks hooajaks on võistluste termiinid kindlaks määratud järgmiselt:

LAHTISED TALLINNA ESIVÕISTLUSED 21. 22. 23. JUULIL. Korraldab E.S.S. Kalev.

RAHVUSVAHELISED VÕISTLUSED 1.—6. AUG. Korraldab T.L.-T. ja Hockey Klubi.

EESTI ESIVÕISTLUSED 24.—27. AUG. Korraldab E. L.-T. Klubi.

5. VII kinnitati Eesti Lavn-Tennise Liit. Liidu esimeheks on h-ra Ad. V. Tamberg, Kalev; abi Dr. Krause, T. L.-T. K.; kirjatoim. E. Hiiop; kolmas abi Kistov, T. L.-T. ja H. K.; laekahoidja A. Tamm, T. L.-T. ja H. K. Liidu aadr. ESTO. PIKK TÄN. 47.